

Finlandssvenskarna 2021 – en statistisk rapport

Jan Saarela

Finlandssvenskarna 2021 – en statistisk rapport

Jan Saarela

Utgivare: Svenska Finlands folkting

Grafik form & layout: Oy Nord Print Ab

Pärmbilden är fotad av Karin Lindroos

Tryck: Oy Nord Print Ab

ISBN: 978-952-9700-67-7 (online)

ISBN: 978-952-9700-66-0 (tryck)

INNEHÅLL

TABELLER	5
FIGURER	6
FÖRORD	9
1. INLEDNING	11
2. BEFOLKNINGSTALET	13
3. SPRÅKLIG FÖRDELNING	16
4. ÅLDERSFÖRDELNINGEN	19
5. CIVILSTÅND	24
6. FRUKTSAMHET OCH REPRODUKTION	27
7. DÖDLIGHETEN	30
8. NATURLIG TILLVÄXT	33
9. GEOGRAFISK OMFLYTTNING	35
10. TVÅSPRÅKIGA FAMILJER OCH BARNENS SPRÅK	40
11. ELEV TILLSTRÖMNINGEN TILL SVENSKA SKOLOR	51
12. UTBILDNING	54
13. ARBETSMARKNADEN	58

14. FRAMTIDSUTSIKTERNA	67
15. AVSLUTANDE KOMMENTARER.....	72
16. LÄNKAR	75
17. BILAGA MED TABELLER	76

TABELLER

TABELL 1. Antalet svenskspråkiga och deras andel av befolkningen 1880–2019.

TABELL 2. Den svenskspråkiga befolkningen landskapsvis 1990–2019.

TABELL 3. Den svenskspråkiga befolkningens procentuella fördelning enligt hemkommunens språkstruktur 1990–2019.

TABELL 4. Antalet kommuner enligt språkstruktur 1990–2019.

TABELL 5. Svenskspråkig befolkning enligt kommunens språkstruktur 1990–2019.

TABELL 6. Det totala antalet flyttningar mellan regioner bland svenskspråkiga under femårsperioden 2014–2019.

TABELL 7. Nettoströmmar mellan regioner för svenskspråkiga under femårsperioden 2014–2019.

TABELL 8. Den procentuella andelen svenskregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund regionvis efter födelseår och föräldrarnas språk.

TABELL 9. Den procentuella andelen svenskregistrerade barn som har tvåspråkig familjebakgrund regionvis efter födelseår.

TABELL 10. Befolkningens fördelning efter utbildningsnivå år 2018, uppdelat efter ålder, kön och språk.

TABELL 11. Den sysselsatta befolkningen efter yrke åren 2007 och 2017, uppdelat efter språk och kön (%).

TABELL 12. Den sysselsatta befolkningens fördelning efter yrke i olika åldrar år 2017, uppdelat efter språk och kön (%).

TABELL 13. Den svenskregistrerade befolkningens åldersstruktur 2020–2050 enligt framskrivning med omflyttning.

TABELL 14. Den svenskregistrerade befolkningens åldersstruktur 2020–2050 enligt framskrivning utan omflyttning.

FIGURER

FIGUR 1. Åldersfördelningen för svenskspråkiga, finskspråkiga och personer med övriga språk åren 1990 och 2019.

FIGUR 2. Den svenskspråkiga befolkningen enligt civilstånd, ålder och kön år 2019.

FIGUR 3. Svenskspråkiga kvinnors familjesituation vid 40 års ålder regionvis år 2019.

FIGUR 4. Det summerade fruktsamhetstalet per språkgrupp och enligt svenskregistrerade spädbarn 2000–2019.

FIGUR 5. Det summerade fruktsamhetstalet 2013–2017 regionvis för svenskspråkiga kvinnor samt utgående från antalet svenskregistrerade barn.

FIGUR 6. Dödstal (i promille) i åldrarna 35–64 respektive 65–84 år 2000–2019 efter kön och språk, åldersstandardiserade enligt 2000 års befolkning.

FIGUR 7. Antalet födda och döda svenskspråkiga 2000–2019.

FIGUR 8. Antalet svenskspråkiga emigranter och immigranter 1972–2019.

FIGUR 9. Sveriges procentuella andel av alla flyttningar från och till Finland, för svenskspråkiga respektive finskspråkiga, 1983–2017.

FIGUR 10. Den procentuella andelen inledda samboskap respektive äktenskap med en finskspråkig partner bland svenskspråkiga män och kvinnor 1988–2019.

FIGUR 11. Den procentuella andelen innevarande samboskap respektive äktenskap med en finskspråkig partner bland svenskspråkiga män och kvinnor 1987–2019.

FIGUR 12. Den procentuella andelen barn med språkligt blandad bakgrund av alla barn med minst en svenskspråkig förälder, efter hemortens språkstruktur (% svenskspråkiga) och barnens födelseår.

FIGUR 13. Den procentuella andelen barn med språkligt blandad bakgrund av alla barn med minst en svenskspråkig förälder, regionvis och efter barnens födelseår.

FIGUR 14. Den procentuella andelen barn som registrerats som svenskspråkiga av alla barn till föräldrar med olika språk (svenska och finska) efter barnens födelseår och föräldrarnas språk, 1986–2017.

FIGUR 15. Den procentuella andelen svenskregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund födda 2012–2017 efter moderns utbildningsnivå och språk.

FIGUR 16. Den procentuella andelen svenskregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund födda 2012–2017 efter hemortens språkstruktur och moderns språk.

FIGUR 17. Den svenskregistrerade befolkningen enligt språklig bakgrund samt den finskspråkiga befolkningen med tvåspråkig bakgrund i olika ålderskategorier, 1970–2017.

FIGUR 18. Antalet elever på första klass i svenska grundskolor, antalet svenskregistrerade sjuåringar och antalet studenter från svenska skolor 2011–2026, samt antalet studenter av eleverna på första klass tolv år senare.

FIGUR 19. Arbetslöshetsgraden (%) i åldrarna 30–54 år regionvis efter språk och kön år 2018.

FIGUR 20. Den procentuella andelen pensionerade år 2018 efter ålder, språk och kön.

FIGUR 21. Den procentuella andelen pensionerade i åldrarna 55–59 år regionvis efter språk och kön.

FIGUR 22. Antalet födda och döda 2000–2019, samt det beräknade antalet 2020–2050 enligt två framskrivningsalternativ.

FÖRORD

Det är elfte gången som Folktinget ger ut en statistisk rapport över finlandssvenskarna. Den första utkom redan år 1981 och den senaste rapporten utkom år 2013. Rapporten innehåller intressant information om hur den finlandssvenska befolkningen numerärt har utvecklats under hela det föregående seklet fram till år 2019. I rapporten ingår även prognoser om befolkningsutvecklingen fram till år 2050. Statistiken är hämtad från Statistikcentralens databaser och rapporten är skriven på Folktingets begäran av professor Jan Saarela.

Avsikten är att denna rapport ska vara ett stöd för samhällsplanerare, statliga och kommunala myndigheter, beslutsfattare, forskare, lärare, medier och den stora allmänheten som är intresserad av och har nytta av att följa med den svenskspråkiga befolkningsutvecklingen i Finland.

I rapporten har Jan Saarela jämfört den finlandssvenska befolkningen med den finskregistrerade befolkningen och befolkningen med annat modersmål är svenska och finska. Ett intressant fenomen är att andelen barn som går i svenskspråkig skola är betydligt större än andelen svenskregistrerade barn. Största delen av dessa barn kommer från tvåspråkiga familjer som registrerat finska som modersmål för barnet. Sedan 1970-talet har trenden varit att en allt större del av de tvåspråkiga familjerna registrerar sina barn som svenskspråkiga. Närmare 40 % av de svenskregistrerade barnen har idag en tvåspråkig bakgrund och det finns omkring 10 % fler barn inskrivna i svenska skolor än det finns svenskregistrerade barn i motsvarande åldrar. Skolans betydelse för svenska språkets framtid är med andra ord otroligt viktig.

Intressant är också att andelen tvåspråkiga familjer uppvisar stora regionala skillnader. I huvudstadsregionen har två tredjedelar av de svenska barnen en tvåspråkig bakgrund medan motsvarande andel i södra och norra Österbotten är mindre än en femtedel och en dryg femtedel i Vasaregionen.

I rapporten belyses också flyttningsrörelsens inverkan på den svenskspråkiga befolkningen. Därtill ges information om bland annat skillnader i fråga om förväntad livslängd, utbildningsnivå och arbetsmarknaden utgående från modersmålet.

Folktinget tackar professor Jan Saarela för ett gediget arbete och hoppas att den statistiska rapporten ska vara till nytta och glädje för många.

Helsingfors, maj 2021

Sandra Bergqvist

Folktingsordförande

1. INLEDNING

Befolkningsstatistiken i Finland baserar sig på olika register. Eftersom uppgifter om enskilda invånares registrerade modersmål ingår i befolkningsregistret, och man kan ha bara ett registrerat modersmål, kan praktiskt taget all statistik sammanställas med språklig uppdelning. Detta är också den primära utgångspunkten i denna rapport, för vilken dataunderlaget uteslutande baserar sig på uppgifter från Statistikcentralen.

Den senaste rapporten om den finlandssvenska befolkningen utkom år 2013 och behandlade utvecklingen i huvudsak fram till år 2012. Innevarande rapport är, i de fall där det har varit ändamålsenligt, uppbyggd på samma sätt som tidigare. Den fokuserar på utvecklingen så långt fram som statistik har varit tillgänglig, vilket mestadels betyder till och med år 2019. Strukturen och de använda måtten följer de som använts i den förra rapporten, vilket gör att det ska vara lätt för läsaren att orientera sig i och mellan rapporterna, samt därigenom ha tillgång till omfattande information i form av längre tidsserier.

Till skillnad från den förra rapporten finns här vissa ytterligare jämförelser med den finskregistrerade befolkningen och befolkningen med annat modersmål än svenska eller finska. En redovisning av den svenskregistrerade befolkningens migration till och från Sverige har också tillkommit.

Statistikcentralen publicerar årligen en stor mängd uppgifter enligt personers registrerade modersmål. Dessa material finns under de avgiftsfria databaserna på deras hemsidor, och kan av användaren sammanställas i tabellform. I denna rapport har denna direkt tillgängliga statistik använts i mån av möjlighet. Den förbättrade elektroniska tillgängligheten till trots saknas dock flertalet mer detaljerade uppgifter som krävs för specifika redovisningar och beräkningar. De har möjliggjorts genom avgiftsbaserad tillgång till specialbeställda filer och heltäckande data över befolkningen på årsnivå via Statistikcentralens fjärråtkomstsystem Fiona. Sammanställningar av den typ som finns här har alltså fortfarande en viktig uppgift att fylla i vår alltmer digitaliserade omgivning.

Rapporten strävar efter att ge en så aktuell statistisk bild som möjligt av den svenskregistrerade befolkningen och befolkningen med tvåspråkig bakgrund. Det tidsperspektiv som används i denna och tidigare rapporter innebär också att statistiken kan sättas in i ett större sammanhang.

För att underlätta framställningen bygger texten på tabeller och figurer, vilka överlag gäller för landet som helhet eller större regioner. Liksom i den förra rapporten finns mer detaljerade uppgifter, i första hand på kommunnivå, i bilagan på slutet.

Vasa, mars 2021

Jan Saarela

2. BEFOLKNINGSTALET

Befolkningsstatistiken har sitt ursprung i det svenska Tabellverket från år 1749. Inledningsvis antecknades dock inte invånarnas språk. År 1880 företogs den första landsomfattande sammanställningen av befolkningen med språklig uppdelning. Enligt dessa uppgifter, som baserade sig på församlingsstatistik, uppgick antalet svenskspråkiga personer till 294 000, eller 14,3 % av Finlands befolkning (tabell 1). Antalet växte kraftigt under 1800-talets två sista decennier och var nästan 350 000 vid sekelskiftet. De officiella uppgifterna från åren 1880, 1890 och 1900 är dock något missvisande, eftersom de inkluderar den emigrerade befolkningen, och emigrationen till Amerika var stor under denna tid. En mer realistisk siffra för det verkliga befolkningstalet vid sekelskiftet torde vara omkring 332 000 svenskspråkiga personer. Fram till år 1940, då antalet uppgick till 354 000, uppvisade den svenskspråkiga befolkningen en kontinuerlig uppgång.

Tabell 1. Antalet svenskspråkiga och deras andel av befolkningen 1880–2019.

År	Antal	%	År	Antal	%
1880	294900	14,3	1970	303400	6,6
1890	322600	13,6	1980	300500	6,3
1900	349700	12,9	1990	296700	5,9
1910	339000	11,6	1995	294664	5,8
1920	341000	11,0	2000	291700	5,6
1930	342900	10,1	2005	289675	5,5
1940	354000	9,6	2010	291153	5,4
1950	348300	8,6	2015	290161	5,3
1960	330500	7,4	2019	287954	5,2

Åren 1880, 1890 och 1900 inkluderar den emigrerade befolkningen.

Redan under 1940-talet minskade befolkningen något, och mellan åren 1950 och 1970 var minskningen hela 45 000 personer. Under denna period beräknas själva flyttning förlusten ha uppgått till närmare 50 000 personer. Tack vare att emigrationen mattades av var befolkningsminskningen under de efterföljande årtiondena förhållandevis liten. En bidragande orsak till trendbrottet är också, att medan språkuppgifterna åren 1950, 1960 och 1970 kom från de folkräkningar

som då genomfördes, är grunden sedan år 1977 det centrala befolkningsregistret. I folkräkningarna efterfrågades medborgarnas huvudspråk, vilket betyder det huvudsakligen talade språket, medan kriteriet i befolkningsregistret är modersmål, vilket i högre grad kan uppfattas som etnolingvistisk grupptillhörighet. Det senare kriteriet resulterar i ett något större antal svenskspråkiga.

Nedgången i befolkningstalet har inte varit kontinuerlig under det nya millenniet, men trenden har varit negativ. Vid utgången av år 2019 utgjorde svenskspråkiga 5,2 % av landets befolkning, eller totalt 287 954 personer, vilket är det hittills lägsta redovisade antalet.

År 1900 utgjorde de svenskspråkiga nästan 13 % av hela befolkningen, men till följd av att den finskspråkiga befolkningen mer än fördubblades under 1900-talet sjönk de svenskspråkigas andel till 5,6 % år 2000. Den väsentligaste förändringen beträffande språkförhållandena i landet under de senaste decennierna är ändå den kraftiga ökningen av personer med annat modersmål än finska eller svenska. Sedan år 1990 har deras antal mer än femtonfaldigats för att uppgå till nästan 415 000 år 2019 (tabellerna A1 och A2 i bilagan).

Enligt den länsindelning som gällde fram till år 1995 hade Vasa län den största svenskspråkiga befolkningen år 1880. Befolkningstillväxten i slutet av 1800- och början av 1900-talen skedde främst i Nylands län. Också för Vasa läns del var ökningen betydande i slutet av 1800-talet, men till följd av den omfattande Amerikaemigrationen och intern omflyttning sjönk antalet under början av det nya seklet. År 1920 återfanns nästan hälften av landets alla svenskspråkiga i Nylands län, medan Vasa län svarade för en knapp tredjedel. I Åbo och Björneborgs län bodde drygt en tiondel och på Åland drygt fem procent av finlandssvenskarna. I de övriga länen fanns då mindre än fyra procent av alla svenskspråkiga. Fram till år 1970 bestod mest väsentligaste förändringen i den regionala fördelningen av att befolkningen i Åbo och Björneborgs län minskade kraftigt, i hög grad på grund av att den yttre skärgården avfolkades.

Med nuvarande landskapsindelning är den svenskspråkiga befolkningen störst i Nyland, följt av Österbotten (tabell 2). Det är dock enbart i Egentliga Finland, på Åland, och landskap utan tvåspråkiga kommuner som den svenskspråkiga befolkningen har ökat något sedan år 1990. År 2019 bodde drygt 130 000 svenskspråkiga i Nyland, drygt 27 000 i Egentliga Finland, knappt 26 000 på Åland, knappt 90 000 i Österbotten, och knappt 15 000 i alla andra landskap i landet.

Tabell 2. Den svenskspråkiga befolkningen landskapsvis 1990–2019.

År	Nyland	Egentliga Finland	Åland	Öster botten	Mellersta Österb.	Kymmene- dalen	Övriga
1990	139323	26578	23243	92842	7221	1848	5683
1995	137520	26410	23732	92392	7089	1716	5805
2000	136202	26221	24169	90797	6820	1625	5823
2005	134240	26394	24632	90108	6608	1580	6113
2010	134279	26663	25171	90405	6496	1450	6689
2015	132760	27092	25524	90117	6274	1352	7042
2019	130829	27281	25862	89211	6179	1242	7350

En genomgående trend under 1900-talet var att den svenskspråkiga befolkningen utanför det egentliga svenska bosättningsområdet minskade mer än befolkningen som helhet. Under de senaste decennierna har det skett ett visst trendbrott i detta avseende, främst till följd av utflyttning av svenskspråkiga till närliggande finska kommuner. Det totala antalet är ändå inte stort. År 1990 levde närmare 12 000 svenskspråkiga på finska orter, med antalet år 2019 var närmare 16 000 (tabellerna A3, A4 och A5 i bilagan).

3. SPRÅKLIG FÖRDELNING

I slutet av 1800-talet levde över 80 % av de svenskspråkiga personerna i Finland i kommuner med svensk majoritet, vilket också innebar att de i hög grad bodde åtskilda från finskspråkiga. Den kraftiga inflyttningen av finskspråkiga till delar av det svenska bosättningsområdet förändrade förutsättningarna på lokal nivå redan under 1900-talets första hälft. Vid seklets mitt levde drygt 60 % av alla svenskspråkiga i kommuner med svensk majoritet.

Under 1930-talet fanns det sammanlagt 96 svenska eller tvåspråkiga orter i Finland. I mitten av 1950-talet var antalet 91, inklusive de 16 åländska kommunerna. Antalet minskade avsevärt främst till följd av kommunsammanslagningar och inkorporeringar. I mitten av 1970-talet fanns det, förutom de åländska kommunerna, 15 enspråkigt svenska kommuner, 25 tvåspråkiga kommuner med svenska som majoritetsspråk, och 18 tvåspråkiga kommuner med svenska som minoritetsspråk. I början av 2010-talet återstod tre enspråkigt svenska kommuner på fastlandet, 12 tvåspråkiga kommuner med svenska som majoritetsspråk, och 18 kommuner med svenska som minoritetsspråk.

Kommunernas språkliga status fastställs av statsrådet. Den nuvarande klassificeringen trädde i kraft i början av januari 2013. För att en kommun ska vara officiellt tvåspråkig krävs enligt nuvarande kriterier att minoriteten uppgår till minst 8 % eller minst 3000 personer. En tvåspråkig kommun blir enspråkig först när minoriteten består av färre än 3000 invånare och andelen sjunker under 6 % av hela befolkningen, men kommunen kan även frivilligt förklara sig tvåspråkig trots att minimikraven inte uppfylls. Sedan år 2016 finns det härmed inte längre några enspråkigt svenska kommuner på fastlandet. Tidigare enspråkigt svenska kommuner är alltså officiellt sett tvåspråkiga.

Den dominerande trenden under de senaste 30 åren är att en mindre andel av alla svenskspråkiga lever i kommuner med dominerande eller stor andel svensk befolkning, Åland undantaget, och allt fler lever i kommuner där svenskspråkiga utgör en klar minoritet. Det sistnämnda kan långt förklaras av huvudstadsregionens stora betydelse för den svenskspråkiga bosättningen (tabellerna A3 och A4 i bilagan). År 1990 bodde närmare 54 % av alla svenskspråkiga i kommuner där den svenskspråkiga befolkningen utgjorde minst en tredjedel av hela kommunens befolkning, och drygt 18 % i kommuner där den utgjorde mindre än en tiondel av befolkningen. År 2019 var motsvarande tal knappt 43 % och drygt 26 % (tabell 3).

Tabell 3. Den svenskspråkiga befolkningens procentuella fördelning enligt hemkommunens språkstruktur 1990–2019.

År	Åland	>66.6 % svenskspr.	33.3–66.6 % svenskspr.	10.0–33.2 % svenskspr.	<10 % svenskspr.	Enspråkigt finsk	Totalt
1990	7,8	30,6	23,3	16,1	18,2	4,0	100
1995	8,1	30,6	22,9	16,4	17,9	4,1	100
2000	8,3	29,2	23,5	9,8	24,9	4,3	100
2005	8,5	29,1	18,0	15,1	24,7	4,6	100
2010	8,6	22,4	23,0	15,9	25,1	5,0	100
2015	8,8	22,2	22,3	15,8	25,6	5,3	100
2019	9,0	22,0	20,6	16,9	26,1	5,5	100

År 2000 har Esbo bytt kategori till <10 % svenskspråkiga.

Åland undantaget har också antalet kommuner med en svenskspråkig befolkning på minst en tredjedel minskat, från 22 stycken år 1990 till 18 stycken år 2019, medan de med en svenskspråkig befolkning på mindre än en tredjedel har ökat från 11 till 15 (tabell 4). Antalet svenskspråkiga i den förstnämnda kategorin har samtidigt minskat från 160 000 till 122 500, medan de ökat från 102 000 till 124 000 i den sistnämnda kategorin (tabell 5).

Tabell 4. Antalet kommuner enligt språkstruktur 1990–2019.

År	Åland	>66.6 % svenskspr.	33.3–66.6 % svenskspr.	10.0–33.2 % svenskspr.	<10 % svenskspr.	Enspråkigt finsk	Totalt
1990	16	12	10	7	4	212	261
1995	16	12	10	7	4	212	261
2000	16	11	11	6	5	212	261
2005	16	11	10	7	5	212	261
2010	16	10	9	8	6	212	261
2015	16	10	9	7	7	212	261
2019	16	10	8	8	7	212	261

Tabell 5. Svenskspråkig befolkning enligt kommunens språkstruktur 1990–2019.

År	Åland	>66.6 % svenskspr.	33.3-66.6 % svenskspr.	10.0-33.2 % svenskspr.	<10 % svenskspr.	Enspråkigt finsk	Totalt
1990	23243	90810	69068	47770	54022	11787	296700
1995	23732	90118	67561	48229	52836	12188	294664
2000	24169	85220	68597	28621	72598	12495	291700
2005	24632	84311	52181	43840	71413	13298	289675
2010	25171	65142	66952	46275	73133	14480	291153
2015	25524	64490	64724	45959	74198	15266	290161
2019	25862	63252	59260	48725	75053	15802	287954

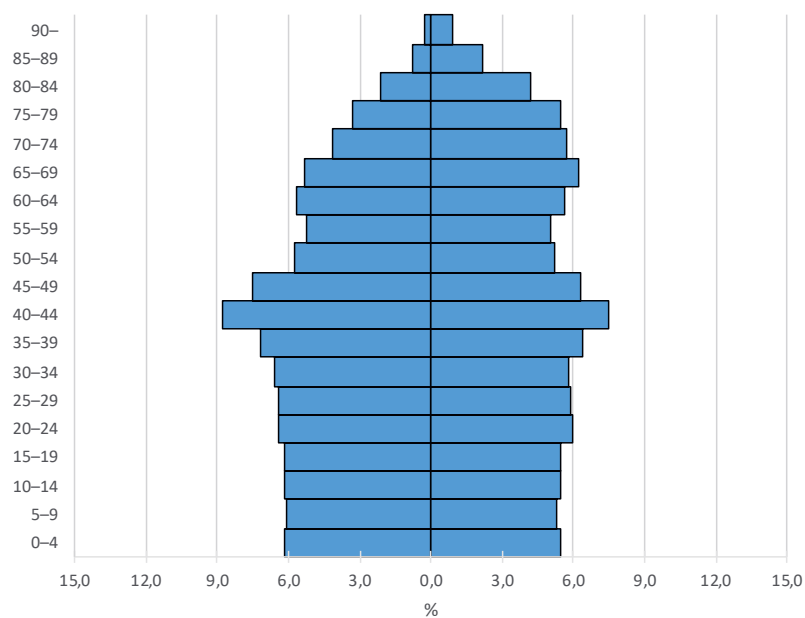
En väsentlig anledning till nedgången i andelen svenskspråkiga på många orter är att antalet personer med andra modersmål än finska eller svenska har ökat. År 2019 var deras andel i Vanda drygt 20 %, i Esbo 18 %, i Helsingfors drygt 16 %, och i Åbo knappt 12 %. Också på vissa mindre orter, såsom exempelvis Närpes och Mariehamn, utgör de mer än en tiondel av kommunens hela befolkning (tabell A4 i bilagan).

4. ÅLDERSFÖRDELNINGEN

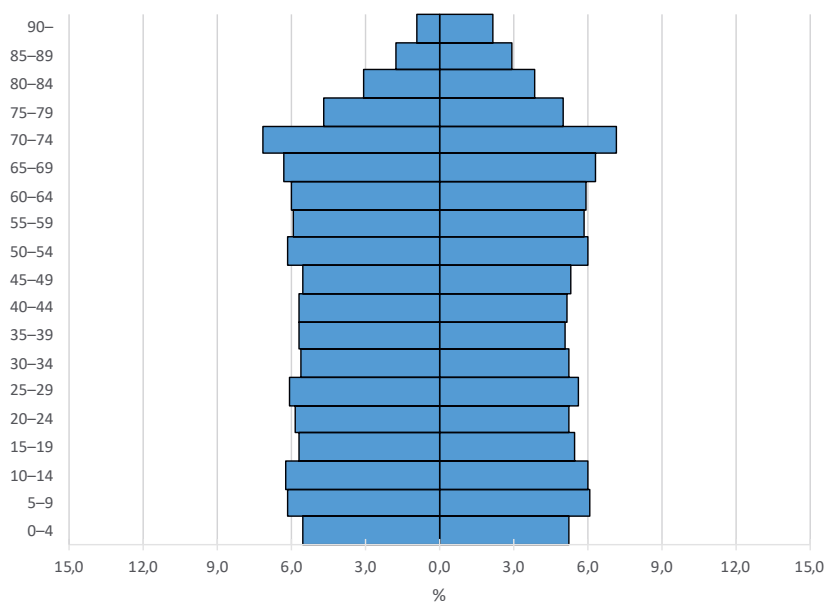
En befolknings ålderssammansättning är resultatet av utvecklingen under en lång tid. Eftersom fruktsamhet och dödlighet är starkt beroende av ålder utgör åldersfördelningen också förutsättningen för den framtida befolkningsutvecklingen. I början av 1900-talet var både fruktsamheten och dödligheten i den svenskspråkiga befolkningen hög, vilket åstadkom en tydlig pyramidformad åldersfördelning. Till följd av babyboomen under de första efterkrigsåren hade pyramiden väldigt bred bas i mitten av seklet. Nästan en fjärdedel av den svenskspråkiga befolkningen var då barn under 15 år, medan en knapp tiondel var över 65 år. Emigrationen till i första hand Sverige gjorde att de årskullar som föddes på 1930- och 1940-talen reducerades med uppemot en tredjedel fram till år 1970. Förutom att befolkningen totalt sett minskade påverkades åldersstrukturen kraftigt. En sjunkande fruktsamheten medförde att barn under 15 år utgjorde en knapp femtedel år 1970, medan andelen över 65 år utgjorde drygt 15 %.

Utvecklingen under de efterföljande årtiondena har åstadkommit en utjämning av åldersfördelningen. Ålderspyramiden har alltså blivit mer jämbred högre upp i åldrarna. Detta syns också tydligt om man jämför åldersfördelningen år 2019 med den för år 1990 (figur 1). Personer över 50 år, och i synnerhet de över 65 år, utgör en allt större del av den svenskspråkiga befolkningen.

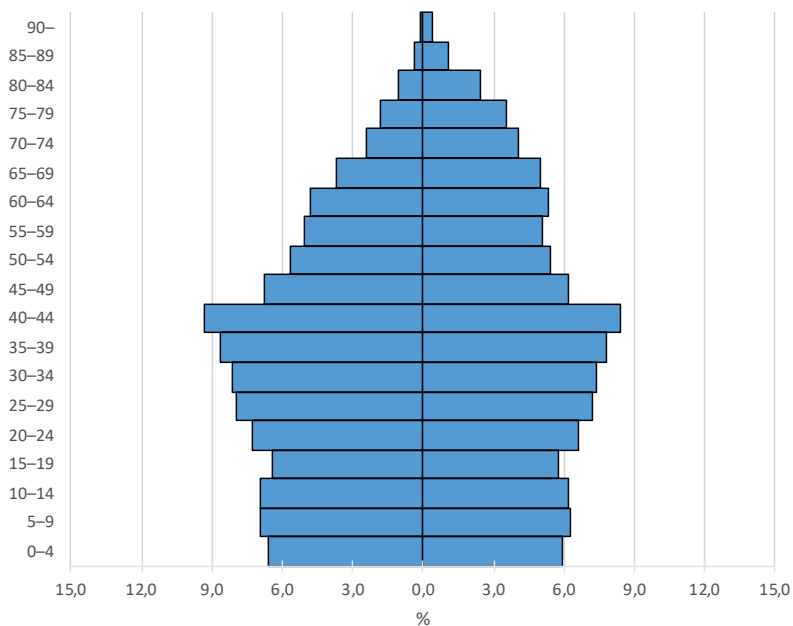
Svenskspråkiga män 1990 Svenskspråkiga kvinnor

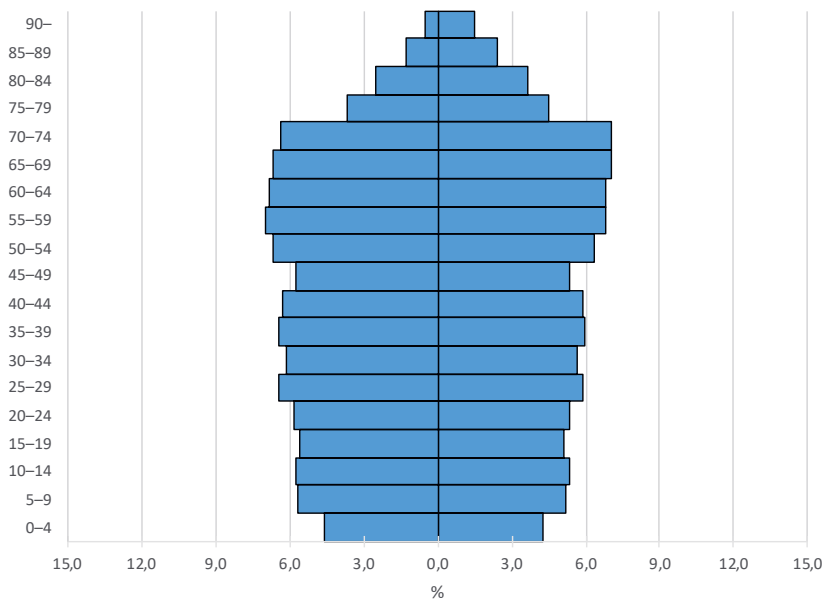
Svenskspråkiga män 2019 Svenskspråkiga kvinnor

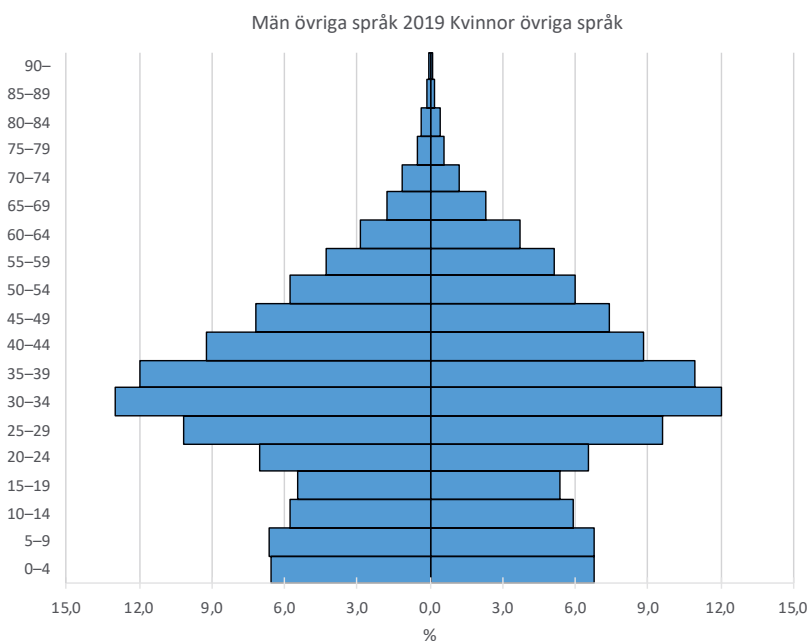
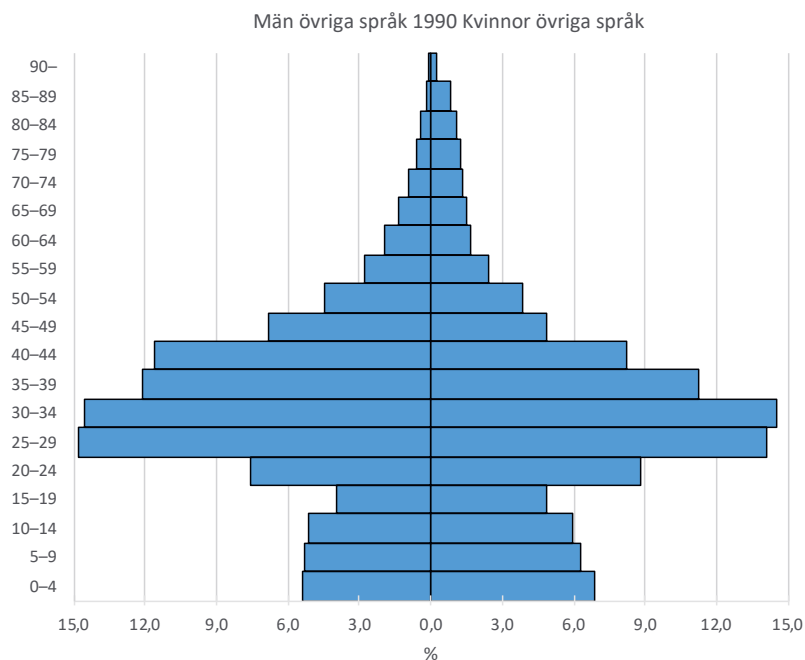

Finskspråkiga män 1990 Finskspråkiga kvinnor

Finskspråkiga män 2019 Finskspråkiga kvinnor

Figur 1. Åldersfördelningen för svenskspråkiga, finskspråkiga och personer med övriga språk åren 1990 och 2019.

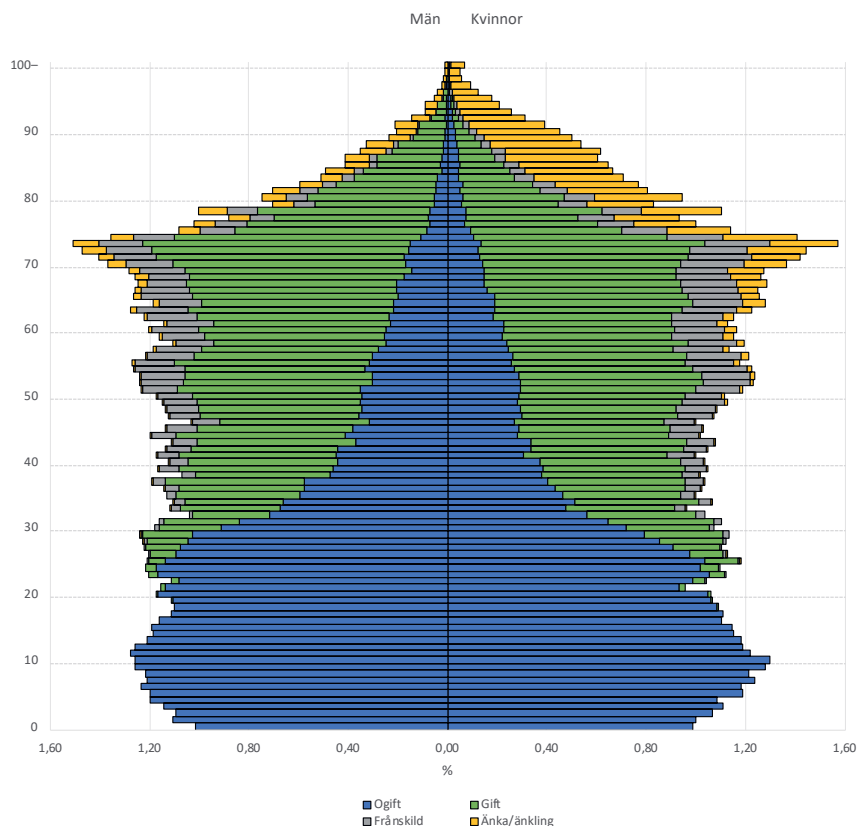
Medelåldern för den svenskspråkiga befolkningen har härmed höjts markant. År 1970 var den 39 år, år 1990 41 år, och år 2019 44 år. År 1970 var den finskspråkiga befolkningen avsevärt yngre än den svenskspråkiga, eller i snitt 33 år. Skillnaden mellan språkgrupperna har dock utjämnats. År 1990 var medelåldern för den finskspråkiga befolkningen 37 år, och år 2019 44 år. Befolkningen med andra modersmål än finska eller svenska är överlag ung, och hade en medelålder på 33 år både år 1990 och år 2019.

Att personer över 65 år utgör en allt större andel av befolkningen är speciellt tydlig för finskspråkiga. År 1990 utgjorde de 13 %, och år 2019 23,5 %, medan motsvarande andelar för svenskspråkiga var 20,5 % och 25,5 %. I befolkningen med andra modersmål än finska eller svenska var andelen bara 4,5 % respektive år. Utvecklingen vad gäller andelen unga under 15 år skiljer sig också åt mellan språkgrupperna. I den svenskspråkiga befolkningen utgjorde dessa cirka 17,5 % både 1990 och 2019, medan de har minskat från 19,5 % till 15,5 % av den finskspråkiga befolkningen, och ökat från 17,5 % till drygt 19 % av befolkningen med andra modersmål (tabellerna A6, A7, A8 och A9 i bilagan).

För den svenskspråkiga befolkningen är skillnaderna mellan kommunerna i åldersstruktur stor (tabell A10 i bilagan). År 2019 var andelen personer i åldrarna 65–74 år högst i Kaskö, Sottunga, Pyttis, Kumlinge och Brändö, medan den var lägst i Larsmo, Jomala, Geta, Åbo och Pedersöre. Andelen personer i åldrarna 75+ år var störst i Pyttis, Sottunga, Kökar, Kumlinge och Mörskom, medan den var minst i Jomala, Larsmo, Lemland, Pedersöre och Åbo. Andelen barn under 15 år var störst i Larsmo, Pedersöre, Jomala, Esbo och Lemland, medan den var minst i Sottunga, Kökar, Brändö, Kumlinge och Kristinestad. I 34 av alla 59 kommuner i Svenskfinland utgjorde den svenskspråkiga befolkningen under 15 år mindre än 17,5 % av kommunens totala svenskspråkiga befolkning, medan i 35 av kommunerna utgjorde befolkningen i åldern 65+ mer än en fjärdedel.

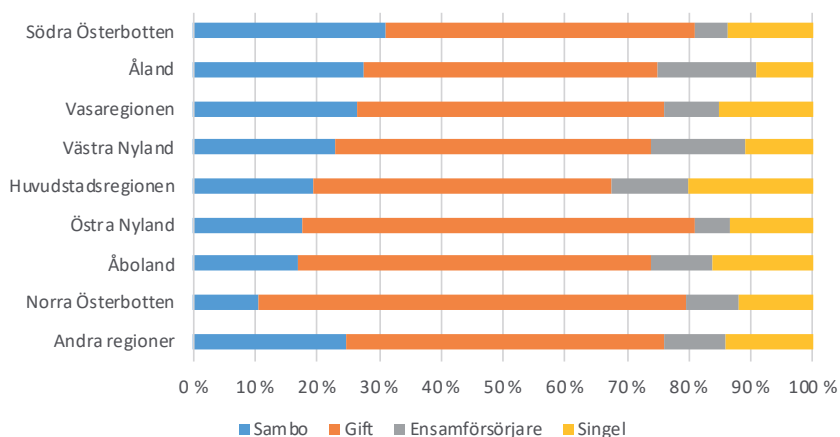
5. CIVILSTÅND

Sedan 1970-talet, och i synnerhet efter 1980-talets andra hälft, har samboende utan formellt äktenskap blivit en allt vanligare samlivsform. Samboendet har överlag haft karaktären av en inledningsfas av familjebildningen, men har i viss mån också slagit igenom som en permanent samlivsform. De flesta svenskspråkiga män under 35 år, och de flesta svenskspråkiga kvinnor under 33 år, är ogifta (figur 2). Det betyder alltså inte att de är ensamstående, utan en stor del är ogifta samboende. Några generella skillnader mellan språkgrupperna i själva förekomsten av samboende verkar inte finnas. Svenskspråkiga tenderar ändå att överlag inleda sitt första samboförhållande något senare än finskspråkiga.

Figur 2. Den svenskspråkiga befolkningen enligt civilstånd, ålder och kön år 2019.

Det förekommer dock avsevärda regionala skillnader. Det kan illustreras genom att titta på svenskspråkiga kvinnors familjesituation vid 40 års ålder regionvis (figur 3). Regionindelningen omfattar de tvåspråkiga kommunerna och hela Åland, samt en separat kategori för alla kommuner utanför Svenskfinland. I huvudstadsregionen ingår Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla. I Vasaregionen inkluderas Vasa, Malax, Korsholm och Vörå. Den största andelen icke-gifta samboende finns i södra Österbotten, medan den är minst i norra Österbotten, där andelen gifta är störst. Flest singlar finns i huvudstadsregionen, medan ensamförsörjarnas andel är störst på Åland och i västra Nyland.

Figur 3. Svenskspråkiga kvinnors familjesituation vid 40 års ålder regionvis år 2019.

Regionerna omfattar följande kommuner.

Södra Österbotten: Korsnäs, Närpes, Kaskö, Kristinestad.

Åland: alla åländska kommuner.

Vasaregionen: Vasa, Malax, Korsholm, Vörå.

Västra Nyland: Kyrkslätt, Sjundeå, Ingå, Lojo, Raseborg, Hangö.

Huvudstadsregionen: Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla.

Östra Nyland: Sibbo, Borgå, Lovisa, Mörskom, Lappträsk, Pyttis

Åboland: Åbo, Pargas, Kimitoön.

Norra Österbotten: Nykarleby, Pedersöre, Jakobstad, Larsmo, Kronoby, Karleby.

Andra regioner: alla kommuner utanför Svenskfinland.

Andelen gifta ökar markant efter 30 års ålder, medan de frånskildas andel är högst bland personer i åldrarna 45–75 år. Andelen änkor är avsevärt högre än andelen änklingar, vilket långt kan förklaras av att kvinnan i ett genomsnittligt par är yngre och lever längre än mannen. Skilsmässorisen för svenskspråkiga är avsevärt lägre än för finskspråkiga, och motsvarande gäller för separationsrisken från samboskap. Parförhållanden mellan två svenskspråkiga har en nästan hälften lägre risk att upplösas än parförhållanden mellan finskspråkiga. Parförhållanden bestående av personer från båda språkgrupperna har en något, eller omkring 10 %, högre risk att upplösas jämfört med enspråkigt finska parförhållanden. Konsekvensen är att andelen som upplevt en skilsmässa generellt sett är lägre bland svenskspråkiga än bland finskspråkiga. Vid 50 års ålder var 12 % av alla svenskspråkiga män och 13 % av alla svenskspråkiga kvinnor skilda, vilket kan jämföras med 16 % för finskspråkiga män och 19 % för finskspråkiga kvinnor. Bland svenskspråkiga är äktenskapen något stabilare i Österbotten än i de övriga regionerna.

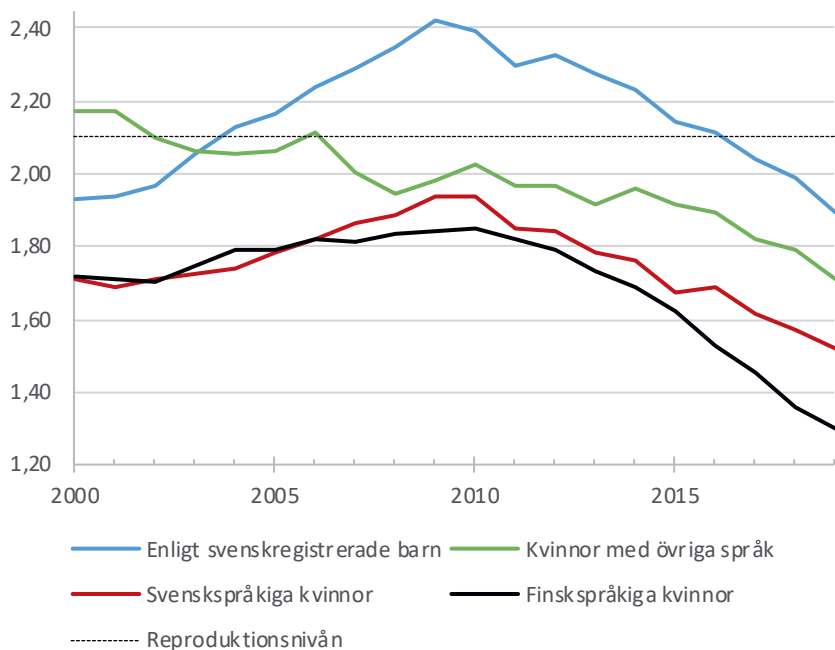
6. FRUKTSAMHET OCH REPRODUKTION

I början av 1900-talet var nativiteten, i termer av antalet födda i förhållande till befolkningstalet, i den svenskspråkiga befolkningen lägre än i befolkningen som helhet. Detta berodde på en ofördelaktig åldersstruktur, men också på att själva fruktsamheten var lägre, eftersom det svenska bosättningsområdet hörde till de delar av landet där fruktsamheten tidigt hade börjat sjunka.

Bortsett från babyboomen under de första efterkrigsåren uppvisade fruktsamheten i Finland generellt en nedåtgående trend ända fram till mitten av 1970-talet, då det föddes endast 1,5 barn per kvinna i fruktsam ålder. Efter det var trenden svagt uppåtgående, och under åren kring millennieskiftet föddes cirka 1,8 barn per kvinna i fruktsam ålder. För att garantera ett bibehållet befolkningstal på lång sikt, eller reproduktionsnivån, borde det summerade fruktsamhetstalet vara 2,1 barn per kvinna.

Under slutet av 1980-talet och första halvan av 1990-talet var de svenskspråkiga kvinnornas summerade fruktsamhetstal något högre än riksgenomsnittet. Därefter, och fram till omkring mitten av 2000-talet, var talen praktiskt taget desamma. Det är likväl viktigt att inse att det förekommer avsevärda regionala fruktsamhetsskillnader, och att det inte verkar finnas något beteende som skulle vara typiskt för någondera språkgruppen. Skillnader mellan språkgrupperna totalt sett har således långt berott på olikheter i deras geografiska fördelning.

Under 2010-talet har det summerade fruktsamhetstalet fallit noterbart (figur 4). En generell tendens, som också tidigare uppvisats, är att barnafödandet senarelags, och att den genomsnittliga åldern när kvinnorna föder sitt första barn har stigit. Efter 2005 har de svenskspråkiga kvinnorna haft en något högre fruktsamhet än finskspråkiga kvinnor, och skillnaden har ökat ytterligare efter 2015. I båda grupperna, samt bland kvinnor med övriga språk, har dock den generella trenden under 2010-talet varit en noterbar reduktion i fruktsamheten. År 2019 var det summerade fruktsamhetstalet för svenskspråkiga kvinnor cirka 1,5, för finskspråkiga kvinnor cirka 1,3, och för kvinnor med övriga språk cirka 1,7.

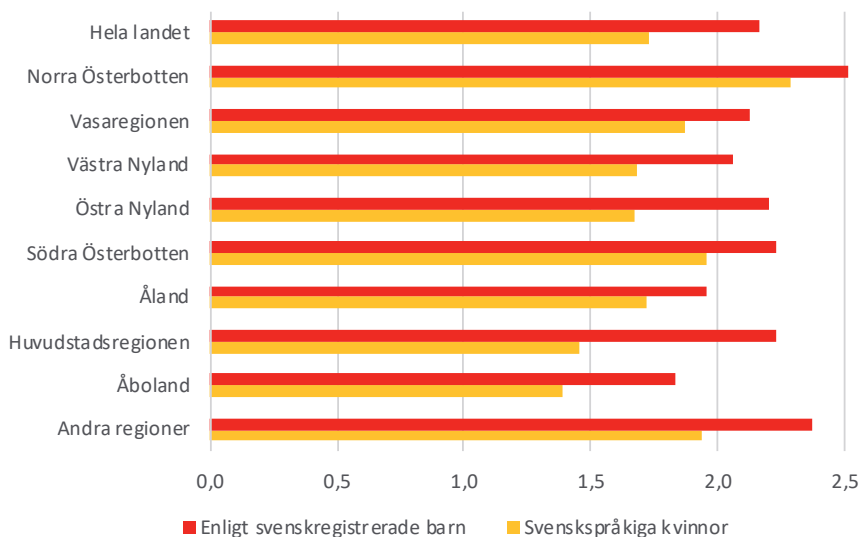
Figur 4. Det summerade fruktsamhetstalet per språkgrupp och enligt svenskregistrerade spädbarn 2000-2019.

Med tanke på reproduktionen av den finlandssvenska befolkningen, det vill säga hur många födda barn som blir svenskspråkiga, är det inte tillräckligt eller ens ändamålsenligt att betrakta enbart de svenska kvinnornas barnafödande. Detta beror på att mödrarnas och barnens språk i tvåspråkiga familjer inte behöver sammanfalla. Om man vill fokusera på reproduktionen är det därför bättre att utgå ifrån de nyfödda barnens registrerade språk.

Förekomsten av tvåspråkiga familjer har hållits förhållandevis stabil under de senaste fyra årtiondena, medan en allt större andel av barnen i dessa har registrerats som svenskspråkiga (se kapitel 10). En klar majoritet, eller cirka två tredjedelar av barnen med föräldrar tillhörande olika språkgrupper, registreras i nuläget som svenskspråkiga. Det innebär att det föds omkring 25 % fler barn som registreras som svenskspråkiga barn än det antal som de svenskspråkiga kvinnorna har producerat.

Om man beräknar ett summerat fruktsamhetstal utifrån uppgifterna om de svenskregistrerade barnen uppnår man således en nivå som klart överstiger nivån för de svenskspråkiga kvinnornas fruktsamhet. Under perioden 2004–2016 översteg den reproduktionsnivån för befolkningen. I likhet med den generella trenden har den ändå fallit sedan mitten på 2010-talet, och var år 2019 cirka 1,9 svenskregistrerat barn per svenskspråkig kvinna i fruktsam ålder.

På nationell nivå har de regionala olikheterna i fruktsamhetsnivån minskat under många decennier. Det kvarstår ändå betydande regionala skillnader inom det svenska bosättningsområdet (figur 5). För perioden 2013–2017 var de svenskspråkiga kvinnornas summerade fruktsamhetstal högst, eller 2,3, i norra Österbotten. I Åboland och huvudstadsregionen var det lägst, eller 1,4 och 1,5 vardera. Ifall man beaktar reproduktionen i termer av barnens registrerade språk minskar de regionala skillnaderna. Detta tillskott var allra störst i huvudstadsregionen, där det uppgick till 53 %, medan det var 32 % i Åboland och östra Nyland. I norra Österbotten var det lägst, eller 10 %. Under denna tidsperiod nådde alla regioner förutom Åboland upp till en nivå i linje med, eller överstigande, reproduktionsnivån 2,1.

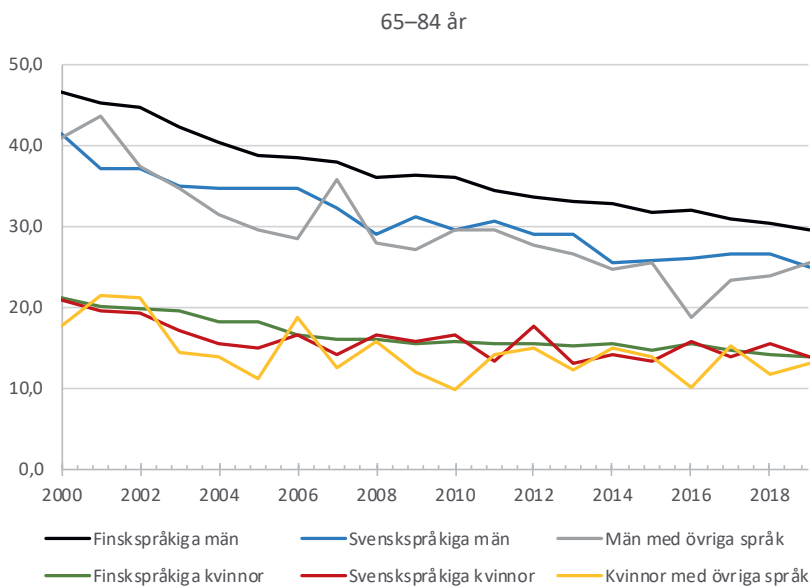
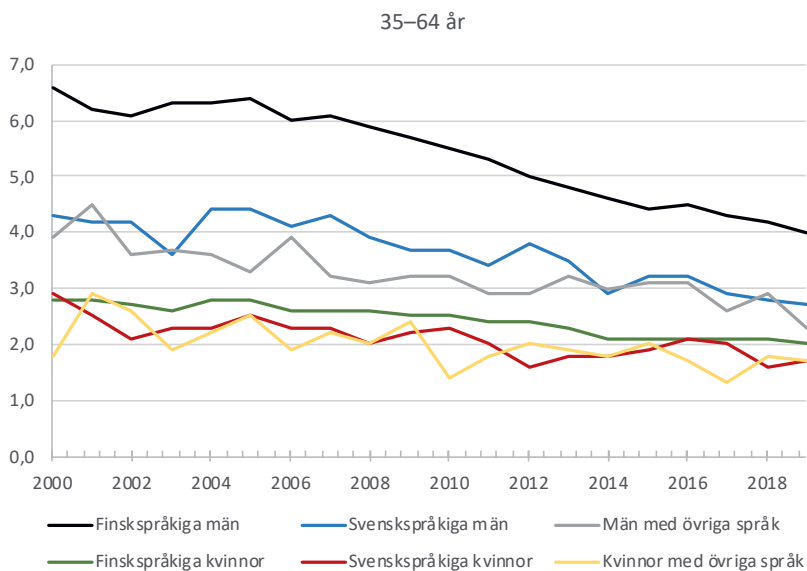
Figur 5. Det summerade fruktsamhetstalet 2013–2017 regionvis för svenskspråkiga kvinnor samt utgående från antalet svenskregistrerade barn.

7. DÖDLIGHETEN

Dödsriskerna i Finland har sjunkit avsevärt under de senaste årtiondena, och trenden visar inga egentliga tecken på att brytas. Sedan år 1980 har de åldersstandardiserade dödsriskerna mer än halverats. Den förväntade medellivslängden, vilken utgör ett sammanfattande mått baserat på de åldersspecifika dödsriskerna, har sedan dess ökat med tio år för pojkar och närmare sju år för flickor. År 2019 var nyfödda pojkars förväntade medellivslängd 79,2 år, och nyfödda flickors 84,5 år. Österbotten är det landskap i Finland som har den längsta förväntade medellivslängden, både för pojkar och flickor.

Den svenskspråkiga befolkningen har lägre åldersspecifika dödsrisker än den finskspråkiga befolkningen (figur 6). Skillnaden är allra störst bland medelålders män, där de svenskspråkigas dödsrisker är drygt 30 % lägre än motsvarande för de finskspråkiga. I högre åldrar är skillnaden omkring 15 %, och bland kvinnor ännu mindre. Svenskspråkiga pojkar förväntas leva två år längre än finskspråkiga pojkar, medan svenskspråkiga flickor förväntas leva ett år längre än finskspråkiga flickor. Utvecklingen under de senaste decennierna ger inga egentliga indikationer på att de relativa skillnaderna mellan språkgrupperna skulle avta markant, utan nedgången förefaller vara ungefär densamma i den svenskspråkiga och finskspråkiga befolkningen.

Beräkningar utförda på data som beaktar båda föräldrarnas modersmål visar att också det är av viss betydelse. År 2015 hade en svenskregistrerad pojke med två svenskspråkiga föräldrar en förväntad medellivslängd på 81,4 år, jämfört med 78,9 år för en finskregistrerad pojke med två finskspråkiga föräldrar. Motsvarande tal för svenskregistrerade flickor med två svenskspråkiga föräldrar var 85,7 år, och för finskregistrerade flickor med två finskspråkiga föräldrar 84,8 år. Personer med tvåspråkig bakgrund placerade sig mellan grupperna med enspråkig bakgrund. Svenskregistrerade pojkar med tvåspråkig bakgrund hade en förväntad medellivslängd på 81,3 år, jämfört med 79,2 år för finskregistrerade pojkar med tvåspråkig bakgrund. Svenskregistrerade flickor med tvåspråkig bakgrund hade en förväntad medellivslängd vid födseln på 85,3 år, jämfört med 85,1 år för finskregistrerade flickor med tvåspråkig bakgrund. Det egna modersmålet har alltså större inverkan

Figur 6. Dödstal (i promille) i åldrarna 35–64 respektive 65–84 år 2000–2019 efter kön och språk, åldersstandardiserade enligt 2000 års befolkning.

än föräldrarnas modersmål på den övergripande skillnaden i dödsrisker mellan språkgrupperna.

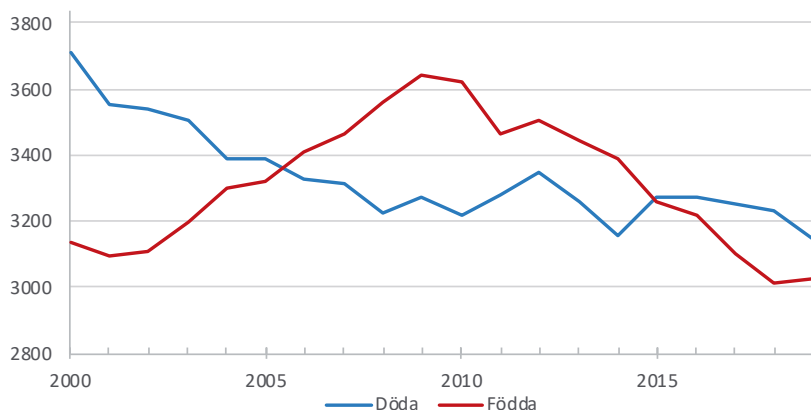
Personer med övriga språk har dödsrisker som ligger nära, och i viss mån till och med något lägre än, de för svenskspråkiga (figur 6). Detta ska inte övertolkas, eftersom gruppen ändå utgör en ung, men i övrigt heterogen, del av befolkningen. Eftersom dödsriskerna för svenskspråkiga ligger på nivåer som är nästan desamma som för befolkningen i Sverige är det ändå egentligen de finskspråkiga, och då i synnerhet de finskspråkiga männen, som är avvikande.

Skillnaden i dödsrisker mellan svensk- och finskspråkiga män är speciellt markant vad gäller dödlighet som kan relateras till alkohol och externa orsaker, med andra ord icke-naturliga orsaker. En del av, men långt ifrån all, denna variation beror på socioekonomiska och andra strukturella faktorer. Kulturella och nedärvda mekanismer kan härmed tänkas ligga bakom en betydande del av skillnaden i dödsrisker mellan språkgrupperna.

8. NATURLIG TILLVÄXT

Den svenskspråkiga befolkningen uppvisade, på basis av uppskattningar, ett födelseunderskott redan i slutet av 1960-talet. I början av 1980-talet var födelseunderskottet, det vill säga hur mycket antalet dödsfall överstiger antalet födslar, över 500 personer. Till följd av det växande antalet personer i hög ålder steg antalet dödsfall under 1980-talets andra hälft och en bit in på 1990-talet, trots att dödsriskerna sjönk. Sedan mitten på 1990-talet har trenden för antalet dödsfall varit nedåtgående, men planat av något sedan mitten på 2000-talet (figur 7).

Medan trenden i antalet döda varit förhållandevis stabil har antalet födda fluktuerat mer. Under första halvan av 1990-talet ledde den höga fruktsamheten i kombination med ett större antal kvinnor i fruktsam ålder till stora barnårskullar. Födelseunderskottet minskade därför, och år 1994 redovisades ett litet överskott. Den efterföljande nedgången i fruktsamhet och det minskande antal kvinnor i fruktsam ålder resulterade därefter i ett ökat födelseunderskott. Omkring millennieskiftet var detta underskott lika stort som under 1980-talets första hälft, eller drygt 500 personer. Efter det, och fram till slutet av 2000-talet, ökade antalet födda, och var då nästan lika stort som under 1990-talets första hälft. Därefter har fruktsamheten gått ned (se kapitel 6), och antalet födda har minskat från drygt 3600 år 2009 till drygt 3200 år 2018 (figur 7).

Figur 7. Antalet födda och döda svenskspråkiga 2000-2019.

Det kan noteras att de uppgifter som för ett givet statistikår publiceras över antalet svenskregistrerade nyfödda barn underskattar det faktiska antalet. Det beror på att för vissa barn som föds i slutet av året hinner inte modersmålsuppgiften införas i den sammanställda statistiken, och dessa barn får då temporärt samma modersmål som mamman. Detta leder till en underskattning på cirka fem procent i antalet svenskregistrerade barn. Barnets språk registreras i egentlig mening i samband med att de införs i befolkningsregistret, vilket betyder i anslutning till dopet för de som döps. Innevarande redovisning (figur 7) korregerar antalet svenskregistrerade barn genom att använda barnets registrerade språk enligt angivelsen efter själva födelseåret. För år 2019 har det ändå varit nödvändigt att använda korregeringsfaktorn 1,05.

9. GEOGRAFISK OMFLYTTNING

I strikt mening statistikförs alla bostadsbyten som flyttningar, men det som oftast redovisas är flyttningar över kommungränser. Större kommuner innebär alltså en minskad redovisad rörlighet. Flyttningar inom kommuner är grovt sett dubbelt så många som flyttningar mellan kommuner. Många flyttningar mellan kommuner innebär att man har flyttat till en grannkommun.

Här redovisas flyttningar mellan regioner, enligt samma indelning som tidigare använts (se kapitel 5). Enligt denna indelning hade 26 771 flyttningar utförts av svenskspråkiga personer under femårsperioden 2015–2019. Detta är drygt 2 % färre flyttningar än under femårsperioden 2008–2012. Närmare 58 % av flyttningarna gjordes av unga vuxna i åldern 18–29 år. Kvinnorna är något överrepresenterade i detta hänseende. De utförde drygt 54 % av alla flyttningar i dessa åldrar. Eftersom samma personer kan flytta flera gånger är det svårt att helt entydigt tolka redovisningar av detta slag, men några iakttagelser kan göras.

Flest inflyttningar, men också flest utflyttningar, har skett till och från huvudstadsregionen (tabell 6). Nettoeffekten är skillnaden mellan dessa (tabell 7), vilket i detta fall betyder ett tillskott på 567 svenskspråkiga personer. Bortsett från regioner utanför Svenskfinland finns Åboland på en andra plats vad gäller både in- och utflyttningar, medan Vasaregionen kommer därefter. Åboland uppvisar ett tillskott på 563 personer och Vasaregionen ett tillskott på 454 personer till följd av den interna rörligheten. Också Åland och regioner utanför Svenskfinland uppvisar ett överskott, medan norra Österbotten, västra Nyland, södra Österbotten, och östra Nyland uppvisar ett underskott på 815, 747, 284, och 249 personer vardera. Många av flyttningarna kan antas vara relaterade till studier. Tillskottet i huvudstadsregionen kommer främst från norra Österbotten, Åboland och Vasaregionen. Tillskottet i Åboland kommer i första hand från västra Nyland, men också från norra Österbotten och östra Nyland. Tillskottet i Vasaregionen kommer från norra Österbotten och södra Österbotten. Underskotten i norra Österbotten och södra Österbotten är främst till följd av flyttningar till Vasaregionen, huvudstadsregionen och Åboland. Underskotten i västra Nyland och östra Nyland beror långt av flyttningar till Åboland och regioner utanför Svenskfinland.

Tabell 6. Det totala antalet flyttningar mellan regioner bland svenskspråkiga under femårsperioden 2014–2019.

Inflyttningsregion										
Utflyttnings-region	Huvud-st.	Östra Nyl.	Västra Nyl.	Åbo-land	Södra Öst.	Vasa-reg.	Norra Öst.	Åland	Andra reg.	Totalt
Huvudstadsregionen		655	1595	910	49	567	332	259	1793	6160
Östra Nyland	664		75	169	3	58	25	31	755	1780
Västra Nyland	1685	60		848	24	173	88	155	412	3445
Åboland	1067	69	433		45	410	232	257	969	3482
Södra Österbotten	69	7	13	95		559	54	56	56	909
Vasaregionen	719	37	119	418	382		983	161	268	3087
Norra Österbotten	534	15	70	368	35	1400		63	277	2762
Åland	281	22	83	185	45	124	55		60	855
Andra regioner	1708	666	310	1052	42	250	178	85		4291
Totalt	6727	1531	2698	4045	625	3541	1947	1067	4590	26771

Regionerna omfattar följande kommuner.

Huvudstadsregionen: Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla.

Östra Nyland: Sibbo, Borgå, Lovisa, Mörskom, Lappträsk, Pyttis.

Västra Nyland: Kyrklätt, Sjundeå, Ingå, Lojo, Raseborg, Hangö.

Åboland: Åbo, Pargas, Kimitoön.

Södra Österbotten: Korsnäs, Närpes, Kaskö, Kristinestad.

Vasaregionen: Vasa, Malax, Korsholm, Vörå.

Norra Österbotten: Nykarleby, Pedersöre, Jakobstad, Larsmo, Kronoby, Karleby.

Åland: alla åländska kommuner.

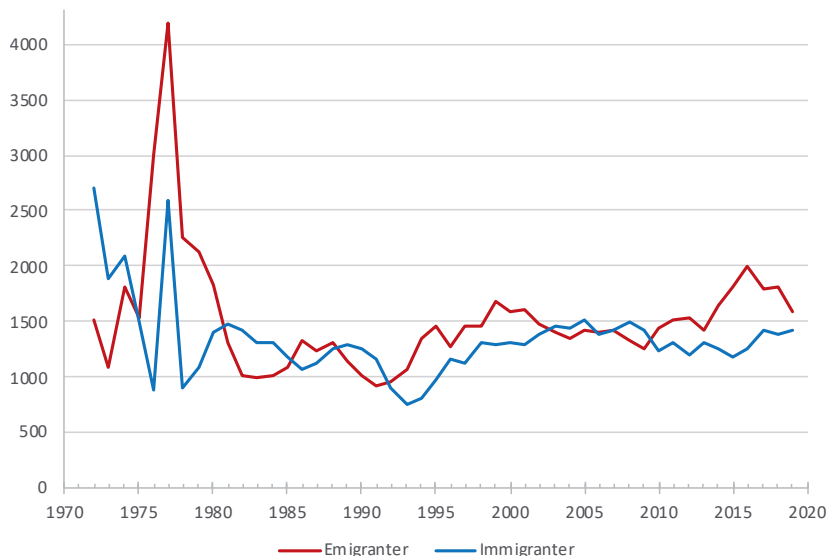
Andra regioner: alla kommuner utanför Svenskfinland.

Tabell 7. Nettoströmmar mellan regioner för svenskspråkiga under femårsperioden 2014–2019.

Utflyttnings-region	Inflyttningsregion								
	Huvud-st.	Östra Nyl.	Västra Nyl.	Åbo-land	Södra Öst.	Vasa-reg.	Norra Öst.	Åland	Andra reg.
Huvudstadsregionen									
Östra Nyland	9								
Västra Nyland	90	-15							
Åboland	157	-100	-415						
Södra Österbotten	20	4	-11	50					
Vasaregionen	152	-21	-54	8	-177				
Norra Österbotten	202	-10	-18	136	-19	417			
Åland	22	-9	-72	-72	-11	-37	-8		
Andra regioner	-85	-89	-102	83	-14	-18	-99	25	
Totalt netto	567	-249	-747	563	-284	454	-815	212	299
Inom Svensk-finland	482	-338	-849	646	-298	436	-914	237	

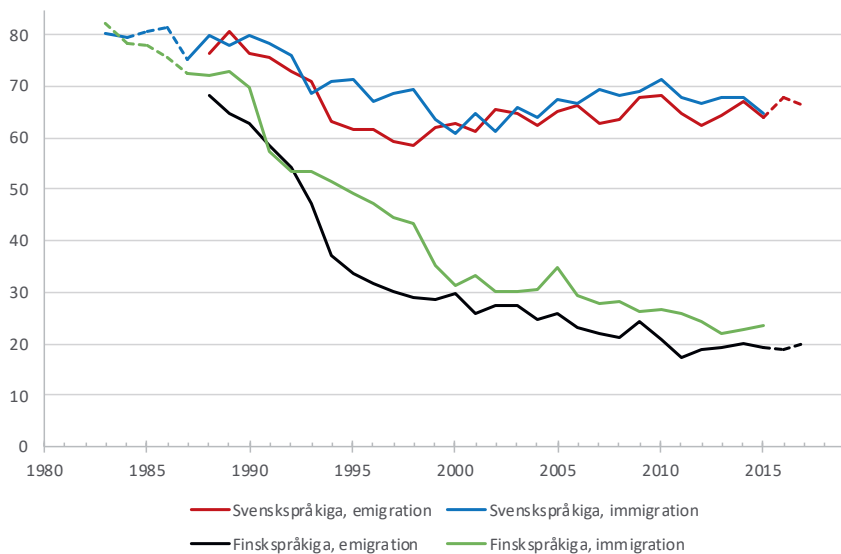
Geografisk omflyttning i termer av emigration och immigration är den demografiska faktor som har haft störst inverkan på den svenskspråkiga befolkningens storlek och sammansättning, både vad gäller åldersfördelningen och språkstrukturen. I förhållande till folkmängden har den svenskspråkiga befolkningen emigrerat mer än den finska, men i gengäld har rörligheten inom landets gränser varit klart mindre. Den svenskspråkiga befolkningsminskningen efter 1950 var en effekt av den omfattande emigrationen, främst till Sverige, och den pågick ännu under 1970-talet. Under 1950- och 1960-talen uppskattas emigrationsförlusten ha varit närmare 50 000 svenskspråkiga personer. Den stora emigrationsvågen berörde huvudsakligen unga födda på 1930- och 1940-talen, och som en följd blev den svenska befolkningens åldersstruktur ogynnsam med tanke på ett bibehållet befolkningstal. Under 1970-talet var emigrationsförlusten drygt 6400 personer. Därefter, och fram till 1990-talets första hälft, var in- och utflyttningen ungefär lika stor (figur 8). I samband med lågkonjunkturen på 1990-talet ökade rörligheten något och ledde till ett nettounderskott, medan emigrationen har ökat ytterligare under 2010-talet. Under de senaste 20 åren har i snitt drygt 1500 svenskspråkiga personer emigrerat per år, medan knappt 1400 har immigrerat per år. Sammanfattningsvis kan sägas

att under åren 1972–1979, 1980–1989, 1990–1999, 2000–2009, och 2010–2019 var nettotalen -3889, +584, -1899, -130, och -3567 vardera. Under hela perioden 1972–2019 har härmed rörligheten ut ur och in i landet lett till en svenskspråkig befolkningsminskning på 8901 personer.

Figur 8. Antalet svenskspråkiga emigranter och immigranter 1972-2019.

Sverige har varit det vanligaste destinationslandet för svenskspråkiga emigranter (figur 9). Ända fram till början av 1990-talet gick över tre fjärdedelar av emigrationen i den riktningen. Sveriges popularitet minskade under hela 1990-talet. Därefter har omkring två tredjedelar av all emigration bland svenskspråkiga gått till Sverige. Eftersom eventuell återflyttning i regel sker efter bara något eller några få år utomlands motsvarar utvecklingen vad gäller immigrationen från Sverige den som kan observeras för emigrationen med en viss eftersläpning. Ännu under slutet på 1980-talet var Sverige som destinationsland väldigt populärt också bland finskspråkiga emigranter. Här skedde dock en kraftig förändring under 1990-talet, som i någon mån har fortsatt också efter det. I slutet på 1980-talet var knappt 70 % av all emigration och immigration bland finskspråkiga relaterad till Sverige. År 2000 utgjorde denna rörlighet cirka 30 %, och år 2015 cirka 20 %.

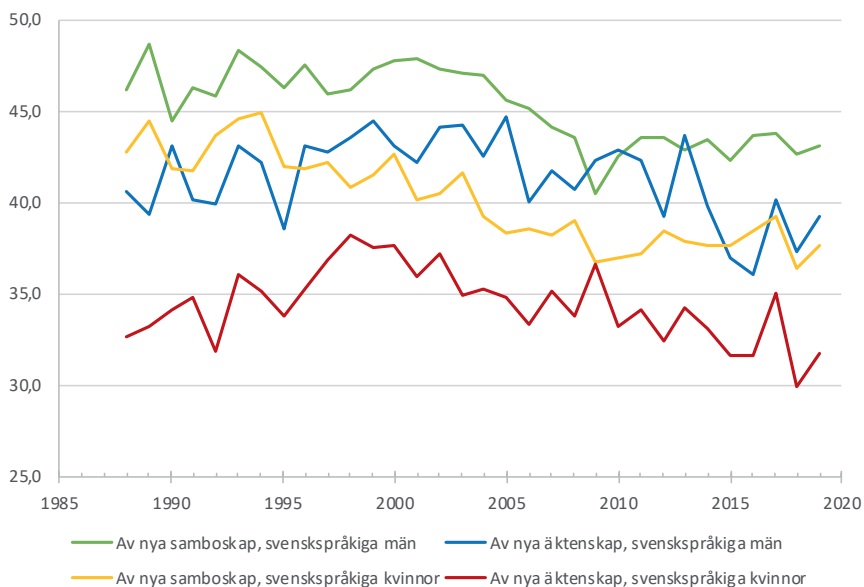
Figur 9. Sveriges procentuella andel av alla flyttningar från och till Finland, för svenskspråkiga respektive finskspråkiga, 1983-2017.

Kommentar: De streckade linjerna avser år för vilka en del flyttningar saknas, eftersom de använda data baserar sig på befolkningen under statistikåren 1987-2015.

10. TVÅSPRÅKIGA FAMILJER OCH BARNENS SPRÅK

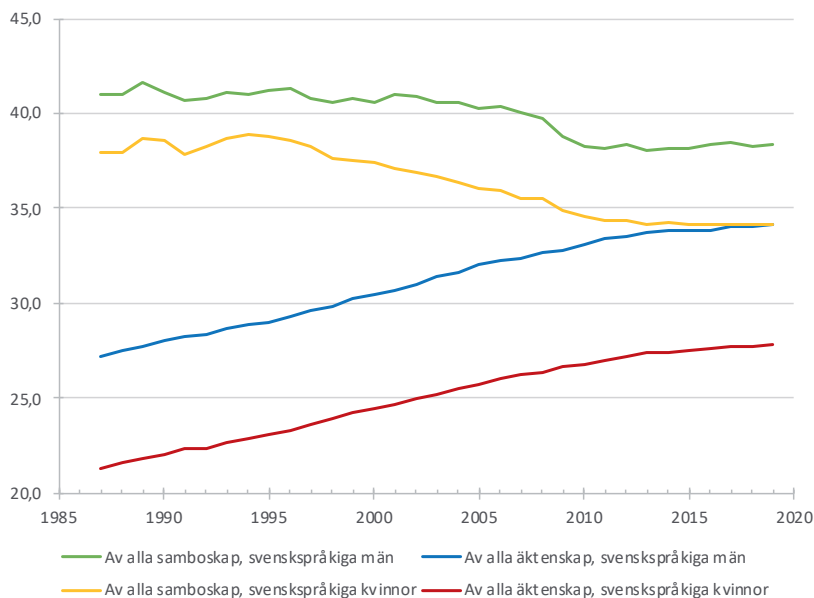
Den svenskspråkiga befolkningens partnerval har traditionellt skett huvudsakligen inom närområdet, och ofta inom den egna hemkommunen. Förändringarna i språkförhållandena inom det svenska bosättningsområdet under 1900-talet medförde ändå att en ökande andel av de svenskspråkiga gift sig med finskspråkiga. I mitten av 1950-talet ingicks knappt 30 % av alla svenskspråkiga mäns äktenskap och omkring 20 % av alla svenskspråkiga kvinnors äktenskap med en finskspråkig partner. Denna andel ökade kraftigt fram till 1980-talets början, då den var närmare 45 % för män och cirka 35 % för kvinnor. Därefter stabiliserades trenden, så att drygt 40 % av männen och en dryg tredjedel av kvinnorna gifte sig med en finskspråkig partner. Någon allmängiltig förklaring till varför det är vanligare med finskspråkig partner bland de svenskspråkiga männen än bland kvinnorna har inte kunnat ges.

Finländska befolkningsregisterdata är unika såtillvida att det ända sedan slutet på 1980-talet har varit möjligt att identifiera personer som är icke-gifta samboende, och därtill veta när dessa samboskap ingåtts och eventuellt avslutats. Det är härmed möjligt att redovisa både ingångna samboskap och ingångna äktenskap enligt båda parter modersmål, samt att redovisa de innevarande konstellationerna över tid. I början av 1990-talet ingicks drygt 45 % av alla svenskspråkiga mäns samboskap med en finskspråkig kvinna, medan omkring 43 % av alla svenskspråkiga kvinnors samboskap ingicks med en finskspråkig man (figur 10). För ingångna äktenskap var motsvarande andelar lägre, eller drygt 40 % för män och en dryg tredjedel för kvinnor. För samboskapen minskade denna andel något, till omkring 43 % för män och cirka 38 % för kvinnor under 2010-talets andra hälft. För äktenskapen steg andelen något under 1990-talet, medan den därefter avtagit en del. Under 2010-talets andra hälft ingicks härmed cirka 38 % av alla svenskspråkiga mäns äktenskap och cirka 32 % av alla svenskspråkiga kvinnors äktenskap med en finskspråkig partner.

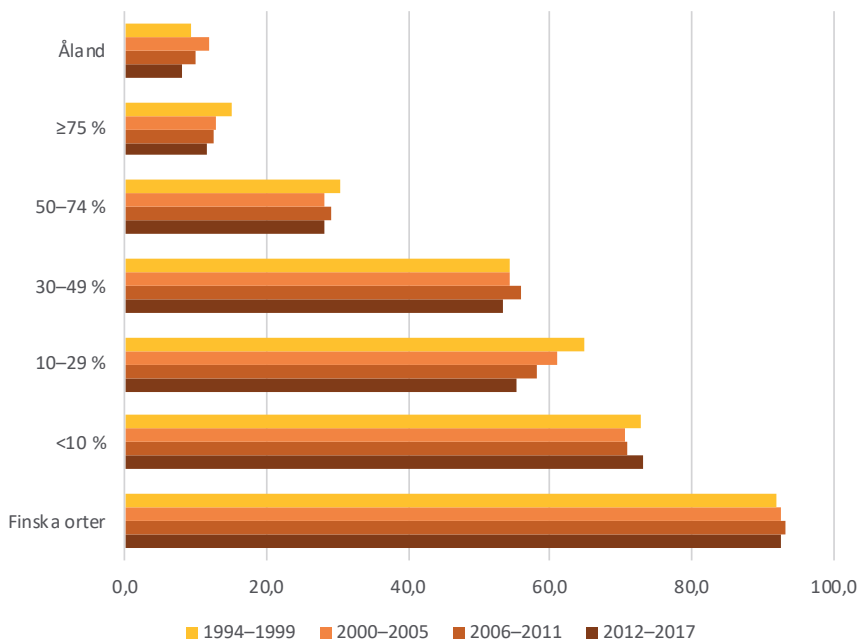
Figur 10. Den procentuella andelen inledda samboskap respektive äktenskap med en finskspråkig partner bland svenskspråkiga män och kvinnor 1988-2019.

I termer av innevarande samboskap respektive äktenskap, som alltså beaktar separationer och skilsmässor, kan man se att andelen samboskap med finskspråkiga har blivit något lägre över tid, medan antalet äktenskap har blivit vanligare (figur 11). I slutet av 1980-talet var cirka 41 % av alla svenskspråkiga mäns samboskap och cirka 38 % av alla svenskspråkiga kvinnors samboskap med en finskspråkig partner. År 2019 var motsvarande andelar omkring 38 % och 34 %. Av alla innevarande äktenskap bland svenskspråkiga män i slutet av 1980-talet var drygt 27 % med en finskspråkig partner, medan de i slutet på 2010-talet utgjorde 34 %. För kvinnor hade motsvarande andel ökat från knappt 22 % till närmare 28 %.

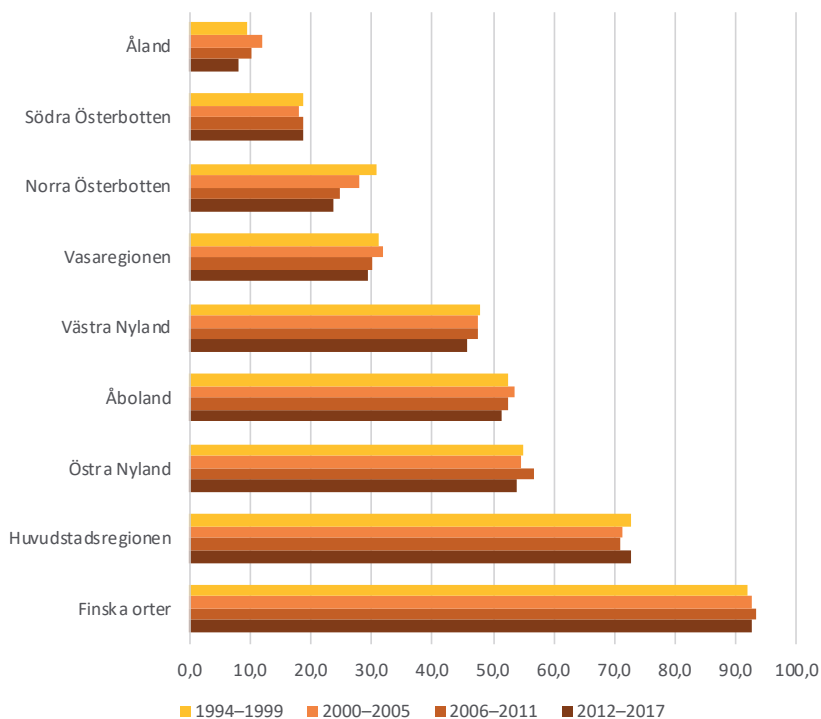
Figur 11. Den procentuella andelen innevarande samboskap respektive äktenskap med en finskspråkig partner bland svenskspråkiga män och kvinnor 1987-2019.

Valet av partner är fortsättningsvis starkt beroende av boendeortens språkliga förhållanden. För att illustrera detta redovisas hur stor andel av alla barn med minst en svenskspråkig förälder som har en språkligt blandad bakgrund i olika språkliga miljöer (figur 12). Dessa andelar ska alltså betraktas som skattningar av förekomsten av tvåspråkiga familjer. De återger tydligt partnerutbudets stora betydelse, i termer av andelen svenskspråkiga i kommunen, samt det faktum att beteendet i detta avseende förändrats marginellt under de senaste 20 åren. Andelen barn med tvåspråkig bakgrund är avsevärt större i mindre svenskspråkiga boendemiljöer, och inga större förändringar i detta hänseende har skett över tid.

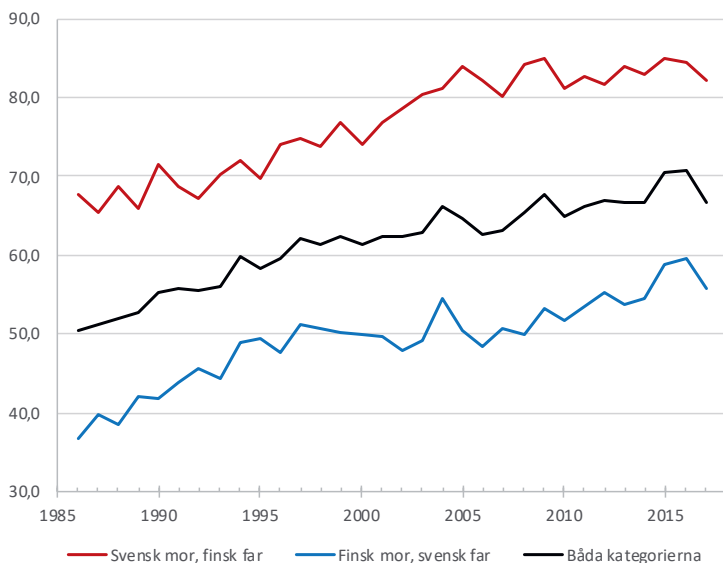
Figur 12. Den procentuella andelen barn med språkligt blandad bakgrund av alla barn med minst en svenskspråkig förälder, efter hemortens språkstruktur (% svenskspråkiga) och barnens födelseår.

En följd av de stora skillnaderna i språkförhållanden mellan de olika regionerna i Svenskfinland är att det också finns stora regionala skillnader i förekomsten av tvåspråkiga familjer (figur 13). Medan närmare tre fjärdedelar av alla familjer med svenskt inslag i huvudstadsregionen är tvåspråkiga är motsvarande andel i södra Österbotten mindre än en femtedel. Generellt sett finns det en tydlig nivåskillnad mellan Österbotten och de övriga regionerna, medan Åland givetvis tillhör en egen kategori.

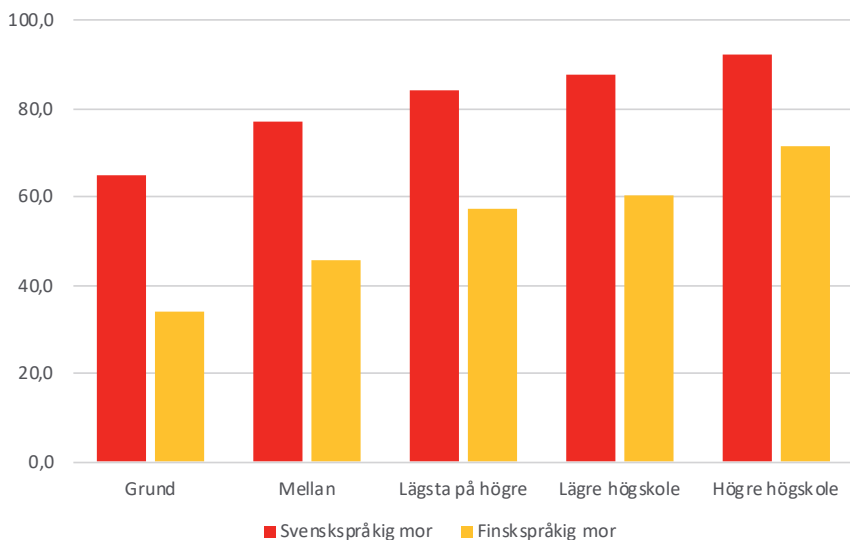
Figur 13. Den procentuella andelen barn med språkligt blandad bakgrund av alla barn med minst en svenskspråkig förälder, regionvis och efter barnens födelseår.

Fram till 1980-talet var svenskan det svagare språket i de tvåspråkiga familjerna i den meningen att en klar majoritet av barnen registrerades som finskspråkiga. I början av 1970-talet blev omkring 40 % av barnen registrerade som svenskspråkiga. Beteendet förändrades under 1970-talet, då intresset för svenskan och möjligheten till realiserbar tvåspråkighet verkade ha ökat. I statistiken tar detta sig uttryck i att allt fler av familjerna med föräldrar ur vardera språkgruppen registrerade sina barn som svenskspråkiga. Denna andel har fortsatt öka, och i nuläget blir två tredjedelar av barnen i tvåspråkiga familjer registrerade som svenskspråkiga (figur 14). Moderns språk är av större betydelse än faderns språk, men trenden har varit uppåtående i båda fallen. Under åren 2015–2017 registrerades närmare 85 % av barnen i tvåspråkiga familjer som svenskspråkiga ifall modern var svenskspråkig. Ifall fadern var svenskspråkig och modern finskspråkig var motsvarande andel närmare 60 %.

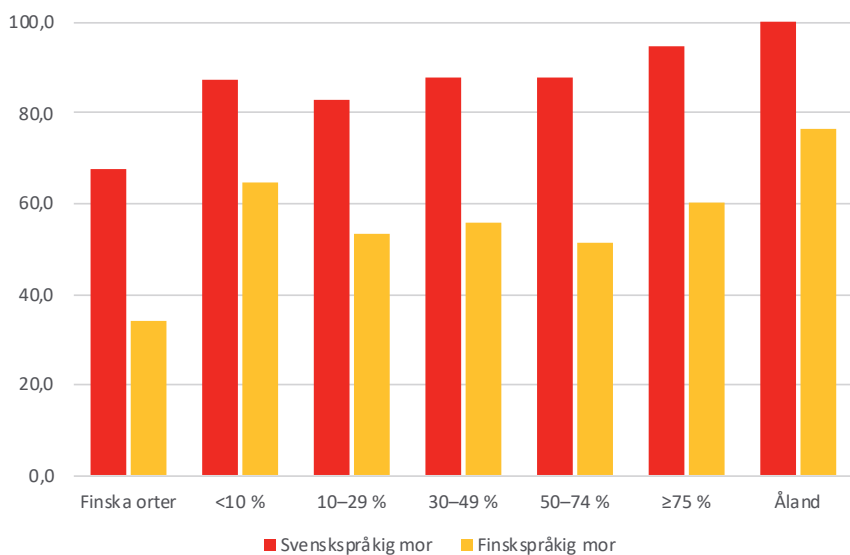

Figur 14. Den procentuella andelen barn som registrerats som svenskspråkiga av alla barn till föräldrar med olika språk (svenska och finska) efter barnens födelseår och föräldrarnas språk, 1986-2017.

Förutom moderns språk är utbildningsnivån en central faktor för barnens registrerade språk (figur 15). Ju högre utbildningsnivå föräldrarna har, desto högre är andelen svenskregistrerade barn. Språkförhållandena på orten, som hade stor inverkan för några årtionden sedan, har däremot tappat i betydelse (figur 16). Till följd av att omgivningens inverkan på barnens språkregistrering i hög grad har försvunnit i tvåspråkiga miljöer är de regionala skillnaderna små, trots att de språkliga förutsättningarna är så olika. Således är andelen svenskregistrerade av barnen i tvåspråkiga familjer till och med högre i huvudstadsregionen än i Vasa-regionen (tabell 8).

Figur 15. Den procentuella andelen svenskgregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund födda 2012-2017 efter moderns utbildningsnivå och språk.

Figur 16. Den procentuella andelen svenskgregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund födda 2012-2017 efter hemortens språkstruktur och moderns språk.

Tabell 8. Den procentuella andelen svenskregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund regionvis efter födelseår och föräldrarnas språk.

	Svenskspråkig mor, finskspråkig far				Finskspråkig mor, svenskspråkig far			
	1986–1993	1994–2001	2002–2009	2010–2017	1986–1993	1994–2001	2002–2009	2010–2017
Huvudstadsregionen	72,5	79,8	85,8	88,3	42,5	55,9	58,1	64,7
Västra Nyland	78,0	81,5	86,6	85,1	41,5	47,7	49,5	52,2
Östra Nyland	71,6	79,9	84,2	86,6	39,4	44,3	48,6	54,4
Åboland	78,2	78,5	88,3	83,3	45,2	53,4	54,9	62,3
Södra Österbotten	78,5	85,2	78,3	90,2	52,6	55,5	54,2	53,4
Vasaregionen	75,2	84,6	85,8	83,7	37,7	45,5	47,7	53,9
Norra Österbotten	76,5	78,0	82,7	83,1	53,3	55,5	54,6	50,3
Åland	96,0	100,0	100,0	100,0	91,4	92,8	88,7	81,2
Andra regioner	36,5	44,1	65,1	67,6	24,8	27,3	24,0	32,0
Totalt	68,2	73,9	82,0	82,9	41,7	49,6	50,6	55,2

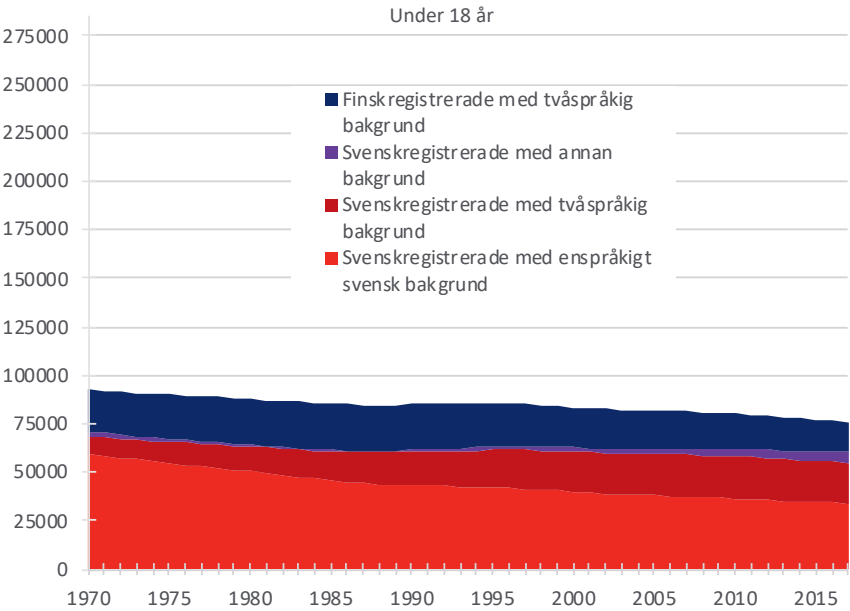
Eftersom alla barn i tvåspråkiga familjer inte registreras som svenskspråkiga ger de tidigare figurerna (figurerna 12 och 13) som illustrerar förekomsten av tvåspråkiga familjer inte en korrekt bild av de svenskregistrerade barnens språkliga bakgrund. En sådan redovisning visar att närmare 40 % av de svenskregistrerade barnen som fötts sedan mitten på 1990-talet har en tvåspråkig bakgrund i den meningen att föräldrarna har olika modersmål (tabell 9). Trots att det inte finns några betydande regionala skillnader beträffande beteendet i dessa familjer finns stora regionala variationer i själva förekomsten. Medan två tredjedelar av de svenska barnen i huvudstadsregionen har en tvåspråkig bakgrund gäller motsvarande för mindre än en femtedel i södra och norra Österbotten, och för en dryg femtedel i Vasaregionen (en kommunvis redovisning finns i tabell A11 i bilagan). Att andelen barn som registreras som svenskspråkiga steg fram till början av 1990-talet avspeglar sig också i dessa uppgifter. Andelarna är överlag högre, och relativt stabila, från och med mitten av 1990-talet jämfört med innan.

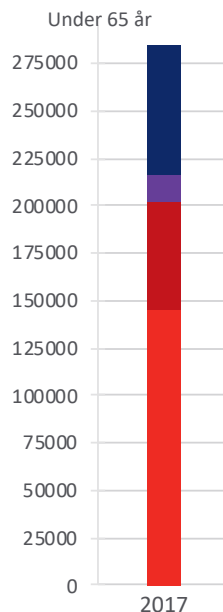
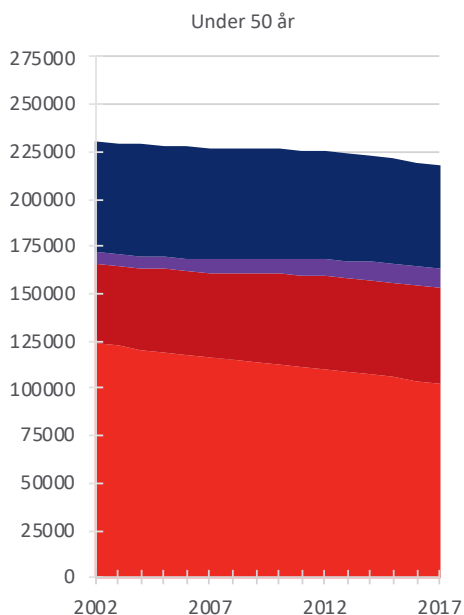
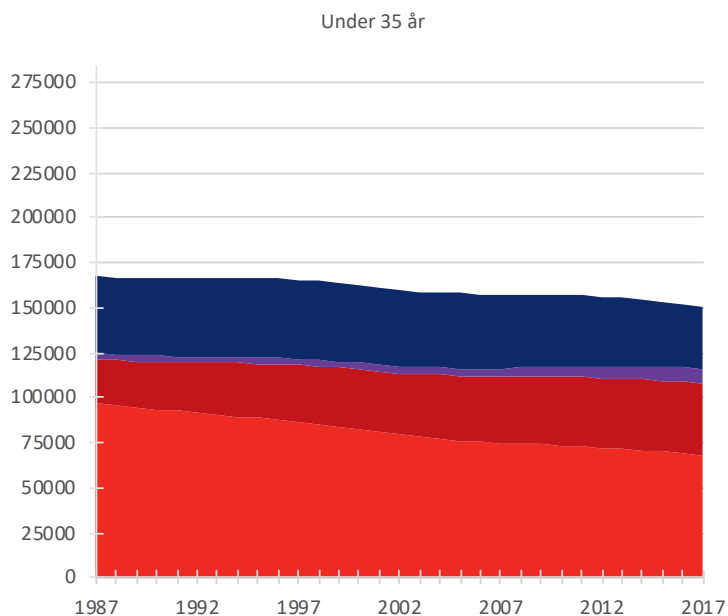
Tabell 9. Den procentuella andelen svenskregistrerade barn som har tvåspråkig familjebakgrund regionvis efter födelseår.

	1986–1993	1994–2001	2002–2009	2010–2017
Huvudstads-regionen	60,0	64,0	63,4	66,2
Västra Nyland	33,1	36,9	37,5	36,1
Östra Nyland	35,6	42,7	45,7	44,7
Åboland	40,0	41,2	43,7	43,3
Södra Öster-botten	14,1	13,5	12,9	13,1
Vasaregionen	21,2	22,6	22,8	21,8
Norra Öster-botten	21,2	22,1	19,5	16,3
Åland	9,0	9,2	10,7	7,4
Andra regioner	73,6	81,8	84,9	87,2
Totalt	34,0	38,0	38,9	38,8

Den ökade uppmärksamheten för tvåspråkiga barnfamiljer överlag i samhället kan således inte förklaras av en ökad omfattning av dem i regelrätt statistisk mening under de senaste åren. Däremot är det så att den trend med barn över språkgränsen som har varit ett faktum i flera årtionden har resulterat i en svenskspråkig befolkning som i allt högre grad har en tvåspråkig bakgrund. Detta kan återges genom att utnyttja befolkningsregisterdata i vilka barn i kohorter födda efter 1952 kan kopplas till sina föräldrar. Det innebär att en framställning för befolkningen upp till vissa åldrar och för vissa tidsperioder är tekniskt möjlig. Här sammanfattas detta genom utvecklingen för befolkningen under 18 år, under 35 år, och under 50 år, samt situationen kalenderåret 2017 för personer under 65 år (figur 17). Den övergripande trenden i samtliga åldersintervall som återges är att andelen svenskregistrerade personer med enspråkigt svensk bakgrund har minskat avsevärt sedan början av 1970-talet. Andelen svenskregistrerade med tvåspråkig bakgrund har ökat, medan andelen finskregistrerade med tvåspråkig bakgrund har minskat något. Av alla dessa grupper med en koppling till det svenska i Finland utgjorde de med enspråkigt svensk bakgrund 45 % av alla personer under 18 år, de svenskregistrerade med tvåspråkig bakgrund 28 %, finskregistrerade med tvåspråkig bakgrund 20 %, och övriga svenskregistrerade 7 % år 2017. Motsvarande andelar för befolkningen under 35 år var 45 %, 26 %, 23 %, och 5 %, och för befolkningen under 50 år 47 %, 23 %,

25 %, och 5 %. Av alla under 65 år hade 51 % enspråkigt svensk bakgrund år 2017, 20 % var svenskregistrerade med tvåspråkig bakgrund, 24 % var finskregistrerade med tvåspråkig bakgrund, och 5 % var svenskregistrerade med annan bakgrund.

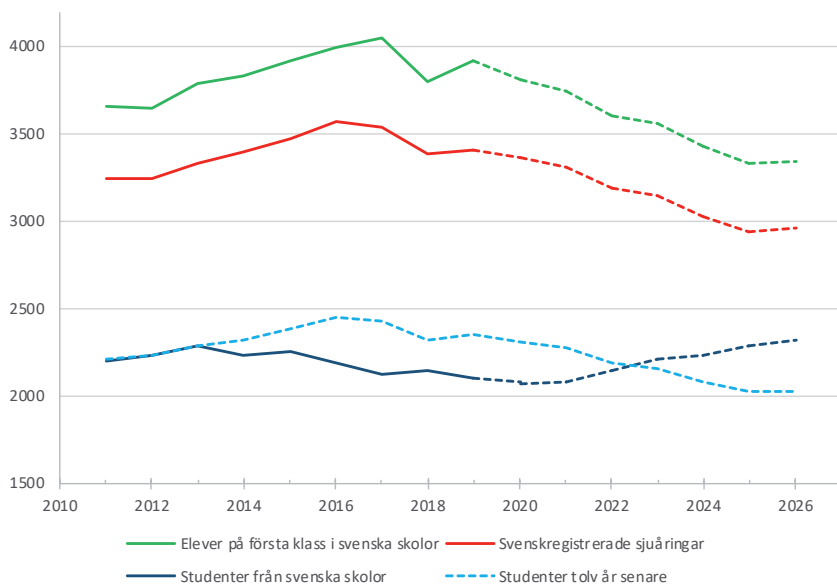
Figur 17. Den svenskregistrerade befolkningen enligt språklig bakgrund samt den finskspråkiga befolkningen med tvåspråkig bakgrund i olika ålderskategorier, 1970-2017.

11. ELEVTILLSTRÖMNINGEN TILL SVENSKA SKOLOR

Den språkliga registreringen av barnen i de tvåspråkiga familjerna kan ses som ett utslag av ett intresse för det svenska språket. En annan viktig och tillförlitlig indikator på detta intresse är elevrekryteringen till de svenska grundskolorna. Föräldrarna är inte tvungna att välja undervisningsspråk för sitt barn utgående från det registrerade modersmålet, utan efter intresse och barnets språkliga förutsättningar. I slutet av 1970-talet skrevs något färre elever in i de svenska skolorna än antalet svenskregistrerade barn i motsvarande ålder. Intresset för de svenska skolorna har sedan dess ökat kraftigt, och sedan mitten av 1980-talet har de svenska skolorna erhållit ett betydande tillskott av elever som inte är svenskregistrerade.

Under 1990-talet var antalet barn som skrivits in de svenska grundskolorna ungefär en tiondel större än motsvarande antal svenskregistrerade barn. Under åren kring millennieskiftet skrevs härmed omkring 4100 elever på första klass in i de svenska grundskolorna, trots att antalet svenskregistrerade sjuåringar var omkring 3700. Storleken på de årskullar som inledde sin skolgång på svenska sjönk kännbart under början av 2000-talet, och var år 2010 omkring 3500.

Därefter har en gradvis ökning skett, ända fram till 2017 då drygt 4000 elever på första klass skrevs in de svenska grundskolorna, medan de år 2019 var drygt 3900 (figur 18). Utgående från storleken på de årskullar som är under skolåldern kan man utläsa att antalet nya elever kommer att minska under de närmaste åren, och vara drygt 3300 år 2026, då antalet svenskregistrerade sjuåringar är drygt 2900.

Figur 18. Antalet elever på första klass i svenska grundskolor, antalet svenskregistrerade sjuåringar och antalet studenter från svenska skolor 2011-2026, samt antalet studenter av förstaklassisterna tolv år senare.

Kommentar: Streckade linjer anger förväntat antal.

Tillskottet av elever med andra modersmål än svenska, och då i första hand finska, finns i så gott som hela Svenskfinland (tabell A12 i bilagan). Omfattningen är ändå beroende av de lokala förutsättningarna. På starkt svenskspråkiga orter med få tvåspråkiga familjer, såsom Larsmo, Pedersöre och Nykarleby, är tillskottet förhållandevis litet i relativa tal. På vissa större orter, såsom exempelvis Vanda och Vasa, är det relativa tillskottet stort. I absoluta tal är tillskottet störst i Vasa, Helsingfors, Mariehamn, Korsholm och Esbo. I vissa kommuner kommer delar av tillskottet från grannkommuner. Invandringen av utlandsfödda har också gjort att elevantalet i de svenska skolorna stiger. Exempelvis har både Korsnäs och Närpes över 30 % fler elever i svenska skolor än antalet svenskregistrerade sjuåringar i kommunen, vilket i första hand beror på ett tillskott av barn med andra modersmål än finska och svenska.

Eftersom alla barn inte skrivs in på första klass det kalenderår de fyller sju år är dessa beräkningar grova, men riktgivande. Det kan också påpekas att skillnaden är en nettoeffekt, det vill säga resultatet av att barn med annat modersmål än svenska går i svensk skola, och svenskregistrerade barn går i finsk skola. Anmärkningsvärt är ändå att denna överinskrivning av barn till svenska skolor i förhållande till det officiella antalet svenskregistrerade har hållits på nästan oförändrad nivå även under den period då en allt större andel av barnen har registrerats som svenskspråkiga (se kapitel 10). Det innebär att en allt större andel av barnen med tvåspråkig bakgrund uppenbarligen placeras i svenska skolor. Utgående från befintliga statistiska uppgifter finns alltså ingen tendens att de svenska skolornas dragningskraft skulle minska. Tilläggas kan också att språkbadsskolorna inte ingår i ovanstående uppgifter om elever i svenska skolor.

Variationen i årskullarnas storlek innebär att de olika skolstadierna befinner sig i olika utvecklingsfaser beträffande elevantalet. De relativt sett stora årskullarna födda i slutet på 2000-talet (se kapitel 8) kommer, med bibehållen gymnasiebenägenhet, att leda till en uppskattad ökning av antalet studenter från svenska gymnasier, från drygt 2100 år 2019 till drygt 2400 år 2028 (figur 18). Därefter beräknas en gradvis minskning, till drygt 2000 år 2038. Andra utbildningar på andra stadiet kan förstås förvänta sig motsvarande förändringar i elevunderlaget. På grund av den minskande storleken på årskullarna födda efter 2010 kan de svenska högstadierna förvänta sig ett minskat elevunderlag de kommande åren. På lokal nivå kan förutsättningarna och utvecklingen ändå variera avsevärt från det som här har redovisats på nationell nivå.

12. UTBILDNING

Grundskolans införande och grundandet av nya gymnasier på landsbygden på 1970-talet öppnade utbildningsvägar till högre utbildning för i princip hela befolkningen. Detta ledde till en markant höjning av utbildningsnivån i de berörda årskullarna jämfört med tidigare födda. I dagens läge återspeglas detta i att äldre personer överlag har en avsevärt lägre utbildningsnivå än yngre. Närmare 40 % av den svenskspråkiga befolkningen som är 60 år eller äldre har ingen examen över grundnivå (tabell 10). I de yngre ålderskategorierna är denna andel avsevärt lägre. Bland svenskspråkiga män i åldern 30–44 år har 40 % högskoleexamen, medan motsvarande andel bland de svenskspråkiga kvinnorna är närmare 60 %. Andelen som har någon avlagd examen över grundnivå är också högre bland kvinnorna än bland männen i alla ålderskategorier under 60 år.

Tabell 10. Befolkningens fördelning efter utbildningsnivå år 2018, uppdelat efter ålder, kön och språk.

Män efter utbildningsnivå						
	A	B	C	D	E	Totalt
Svenskspr.						
20–24 år	11,3	82,4	0,1	6,1	0,1	100
25–29 år	10,2	57,8	0,3	22,8	8,9	100
30–44 år	10,0	47,4	2,7	20,5	19,5	100
45–59 år	16,8	41,3	14,3	9,8	17,8	100
60– år	36,8	27,0	13,6	11,2	11,4	100
Totalt	39,6	32,7	7,0	10,3	10,4	100
Finskspr.						
20–24 år	14,6	81,5	0,0	3,9	0,1	100
25–29 år	11,8	62,9	0,0	18,9	6,4	100
30–44 år	11,9	52,0	2,0	19,1	14,9	100
45–59 år	15,3	49,6	13,5	9,0	12,7	100
60– år	36,5	35,5	12,4	7,2	8,4	100
Totalt	37,9	38,9	6,4	8,8	8,0	100
Övriga språk						
20–24 år	58,0	36,1	0,1	5,1	0,7	100
25–29 år	53,5	25,0	0,8	11,8	9,0	100
30–44 år	50,1	22,9	1,5	10,6	15,0	100
45–59 år	47,1	28,9	3,9	7,3	12,7	100
60– år	48,5	24,5	5,3	7,6	14,0	100
Totalt	62,4	19,8	1,6	7,0	9,2	100

Kvinnor efter utbildningsnivå						
	A	B	C	D	E	Totalt
Svenskspr.						
20–24 år	7,8	74,6	0,2	16,8	0,7	100
25–29 år	6,5	41,4	0,4	35,3	16,3	100
30–44 år	4,9	32,2	4,1	28,4	30,4	100
45–59 år	7,8	36,6	24,4	9,5	21,6	100
60– år	39,9	28,8	16,1	8,7	6,4	100
Totalt	38,3	28,1	10,3	11,8	11,5	100
Finskspr.						
20–24 år	10,9	78,7	0,0	10,0	0,4	100
25–29 år	8,0	51,9	0,0	29,6	10,5	100
30–44 år	5,7	39,2	3,5	29,0	22,6	100
45–59 år	8,1	40,8	23,6	10,6	16,9	100
60– år	39,0	34,5	15,3	5,2	6,1	100
Totalt	35,6	33,8	10,0	11,0	9,7	100
Övriga språk						
20–24 år	49,6	39,9	0,2	9,3	0,9	100
25–29 år	45,4	26,0	0,9	16,1	11,6	100
30–44 år	38,6	26,5	2,6	13,9	18,3	100
45–59 år	36,5	31,9	6,2	10,4	14,9	100
60– år	43,9	25,9	8,7	9,1	12,4	100
Totalt	54,9	22,2	2,8	9,3	10,8	100

A: Grundnivå, B: Mellannivå, C: Lägsta på högre nivå, D: Lägre högskoleexamen, E: Högre högskoleexamen

På nationell nivå har den svenskspråkiga befolkningen haft, och har fortsättningsvis, något högre utbildningsnivå än den finskspråkiga befolkningen. Detta gäller framförallt de med högre högskoleexamen. En förklaring är befolkningsgruppernas olika geografiska fördelning. Den svenskspråkiga befolkningen är i högre grad bosatt i områden där utbildningsnivån är hög. En annan förklaring är att antalet utbildningsplatser på svenska i förhållande till befolkningen är större än antalet utbildningsplatser på finska i förhållande till befolkningen.

Inom den svenskspråkiga befolkningen finns ändå stora regionala skillnader i utbildningsnivå, vilka beror av de utbildningar och den näringsstruktur som finns i större universitetsstäder jämfört med andra orter. Utbildningsnivån är högst i huvudstadsregionen följt av Åboland, och lägst i södra Österbotten, norra Österbotten och på Åland (tabell A13 i bilagan). I samtliga regioner, och med undandrag för högre åldrar, är den genomsnittliga utbildningsnivån högre bland kvinnor än bland män.

Befolkningen med andra modersmål än svenska eller finska avviker avsevärt från den infödda befolkningen (tabell 10). Andelen utan examen efter grundnivå är avsevärt större. Hälften av alla män i åldern 30–44 år tillhör denna kategori, och närmare 40 % av alla kvinnor. Andelen med högre högskoleexamen är dock också stor, och till och med större än i den finskspråkiga befolkningen. Detta visar hur heterogen befolkningen med övriga språk är. Många av dem är lågutbildade, men många är också högutbildade. Det bör ändå påpekas att statistiken över avlagda examina är mycket bristfällig för utlandsfödda personer, så redovisningen för personer med andra modersmål än finska eller svenska ska inte övertolkas.

13. ARBETSMARKNADEN

Strukturomvandlingen har under decennierna efter krigen varit enorm. År 1950 var ännu en dryg tredjedel av den yrkesverksamma svenskspråkiga befolkningen sysselsatt inom primärnäringarna. Redan år 1970 var andelen nere i under en femtedel. Fram till sekelskiftet reducerades andelen ytterligare med mer än hälften. I nuläget arbetar 5 % av den manliga svenskspråkiga befolkningen och mindre än 2 % av den kvinnliga svenskspråkiga befolkningen inom jord- och skogsbruk (tabell 11).

Tabell 11. Den sysselsatta befolkningen efter yrke åren 2007 och 2017, uppdelat efter språk och kön (%).

	Svenskspråkiga		Finskspråkiga		Övriga språk	
	År 2007	År 2017	År 2007	År 2017	År 2007	År 2017
Män						
(0) Militärer	0,4	0,3	0,9	0,7	0,0	0,0
(1) Chefer	9,7	7,5	6,7	5,6	3,4	2,8
(2) Specialister	16,5	19,3	15,4	18,9	18,3	16,2
(3) Experter	16,3	14,8	15,5	15,1	10,0	7,5
(4) Kontors- och kund-tjänstpersonal	3,4	3,7	3,2	3,2	2,5	2,3
(5) Service- och försäljningspersonal	7,4	11,4	6,8	11,1	13,9	15,1
(6) Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	7,2	5,1	4,5	3,2	2,2	2,3
(7) Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	15,2	14,7	21,0	19,0	18,0	21,1
(8) Process- och transportarbetare	14,1	13,6	15,8	14,3	11,7	11,7
(9) Övriga arbetstagare	6,3	4,1	7,4	5,0	13,7	13,2
(X) Okänd	3,4	5,5	2,8	3,8	6,3	7,7
Totalt antal	68567	64050	1101201	1021580	39431	82188

Kvinnor						
(0) Militärer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(1) Chefer	3,8	3,0	3,2	2,3	1,4	1,1
(2) Specialister	20,1	24,4	17,0	21,2	16,4	15,6
(3) Experter	19,1	19,8	21,1	22,7	12,4	11,5
(4) Kontors- och kund- tjänstpersonal	13,0	9,2	12,0	8,2	6,1	5,0
(5) Service- och försälj- ningspersonal	26,3	28,4	26,4	29,1	26,2	30,4
(6) Jordbrukare, skogs- arbetare m.fl.	3,2	1,8	2,4	1,5	2,5	2,0
(7) Byggnads-, repara- tions- och tillverknings- arbetare	1,3	1,2	2,0	1,8	2,6	2,5
(8) Process- och trans- portarbetare	2,6	2,5	3,9	2,9	5,7	4,3
(9) Övriga arbetstagare	7,6	5,8	9,4	6,9	20,2	21,2
(X) Okänd	3,1	3,9	2,6	3,3	6,3	6,4
Totalt antal	62389	60612	1066847	1035451	30620	63844

Historiskt sett var primärnäringsarnas tillbakagång bland de svenskspråkiga något mindre än bland den finskspråkiga befolkningen. Detta berodde på att den svenskspråkiga befolkningen i högre grad var urbaniserad och härmed i högre grad sysselsatt inom tillverkningsindustrin samt handel och tjänster. År 1950 stod primärnäringsarna för nästan hälften av sysselsättningen i den finskspråkiga befolkningen, medan de i dagens läge utgör till och med en något lägre andel än i den svenskspråkiga befolkningen (tabell 11). Effekterna av industrialiseringen var härmed inte lika omfattande inom den svenska befolkningen, och industrins andel har dessutom sjunkit kraftigt under de senaste årtiondena. I båda språkgrupperna dominerar i dagens läge tjänstesektorn och handeln.

Yrkesmässigt placerar sig en något större andel av den sysselsatta manliga svenskspråkiga befolkningen, jämfört med den sysselsatta manliga finskspråkiga befolkningen, inom yrken som kategoriseras som chefer och specialister, medan färre är sysselsatta som arbetare inom byggnad, reparation, tillverkning, process och transport (tabell 11). Svenskspråkiga kvinnor är i högre grad än finskspråkiga kvinnor sysselsatta som chefer, specialister och personal inom kontors- och kundtjänst, och i lägre grad som experter och personal inom service och försäljning. Utvecklingen av yrkesstrukturen har under det senaste decenniet varit likartad bland svensk- och finskspråkiga. Man bör ändå komma ihåg att de svensk- och finskspråkiga bosättningsområdena inte är identiska, och att det finns skillnader i yrkesstruktur mellan regioner.

Den sysselsatta manliga befolkningen med övriga modersmål jobbar i högre grad än både svensk- och finskspråkiga män som byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare, samt som service- och försäljningspersonal, och i lägre grad som chefer och experter (tabell 11). Sysselsatta kvinnor med övriga modersmål är koncentrerade till yrkeskategorierna yrkes- och försäljningspersonal, samt övriga arbetstagare.

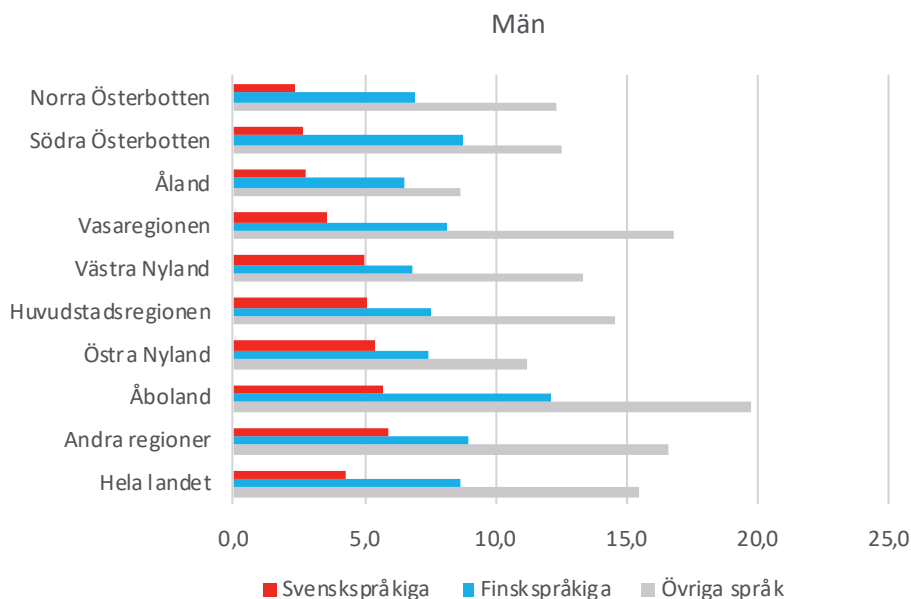
Primärnäringarnas tillbakagång märks också vid en jämförelse av yrkesstrukturen i olika åldrar (tabell 12). Bland män under 50 år finns det få sysselsatta inom jord- och skogsbruk. Andelen chefer, specialister och experter i åldrarna under 35 år är självfallet låg, medan andelen med yrken inom service och försäljning, samt byggnad, reparation och tillverkning är högre. Inträdet i arbetslivet sker alltså i hög grad som service- och försäljningspersonal. Skillnaden i yrkesstruktur mellan åldersgrupperna är likartad i den svensk- och finskspråkiga befolkningen, medan den är mindre framträdande i befolkningen med övriga språk. För kvinnor gäller motsvarande mönster, bortsett från den överlag låga andelen som är byggnads-, reparations- eller tillverkningsarbetare.

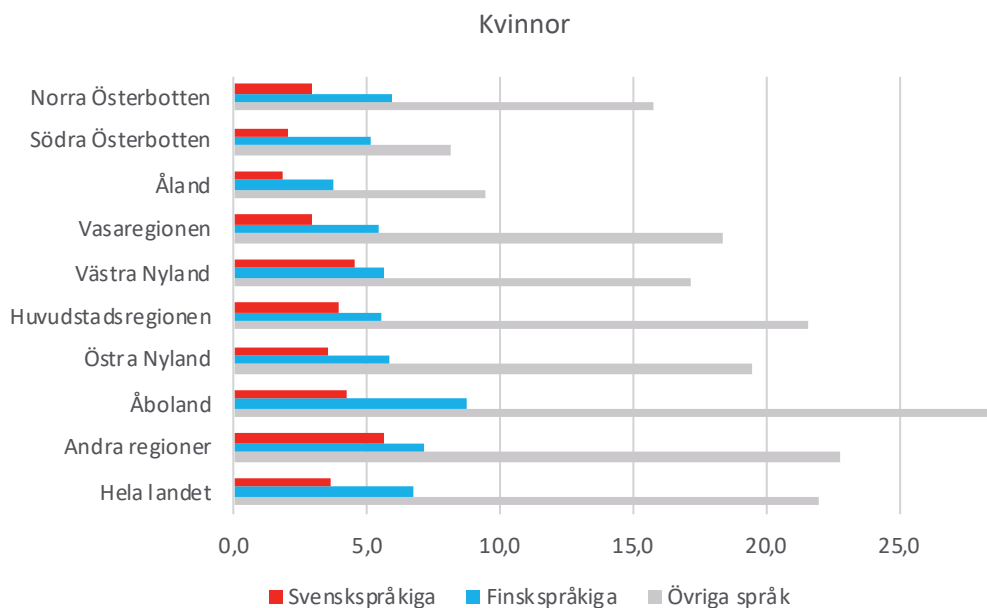
Tabell 12. Den sysselsatta befolkningens fördelning efter yrke i olika åldrar år 2017, uppdelat efter språk och kön (%).

	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(X)	Totalt
Svenskspråkiga män												
18–34 år	0,4	1,7	14,6	12,7	5,3	15,4	2,9	19,0	14,2	7,5	6,2	100
35–49 år	0,3	10,0	23,3	16,6	3,1	9,5	4,5	12,9	12,3	2,4	5,0	100
50–64 år	0,2	10,8	19,4	15,1	2,9	9,6	8,0	12,7	14,1	2,5	4,8	100
Finskspråkiga män												
18–34 år	0,8	1,5	13,8	13,1	4,3	14,8	1,7	22,4	14,4	8,3	5,0	100
35–49 år	1,0	7,3	23,4	16,7	2,7	9,5	2,7	16,7	13,5	3,6	3,0	100
50–64 år	0,4	7,8	19,1	15,6	2,8	9,4	5,1	18,5	14,9	3,3	3,2	100
Män övriga språk												
18–34 år	0,1	1,5	14,7	7,7	3,0	17,1	2,5	18,2	9,4	16,8	9,1	100
35–49 år	0,0	3,8	17,5	7,5	1,9	14,2	2,1	23,7	11,4	11,1	6,8	100
50–64 år	0,0	3,6	16,2	7,3	1,8	12,8	2,3	22,5	18,3	9,3	5,8	100
Svenskspråkiga kvinnor												
18–34 år	0,0	0,7	18,6	17,4	8,5	35,6	1,0	1,4	3,3	8,2	5,4	100
35–49 år	0,0	4,1	31,2	21,5	8,1	23,3	1,8	1,1	2,2	3,6	3,2	100
50–64 år	0,0	4,2	23,2	20,7	11,1	26,5	2,5	1,1	2,1	5,8	2,9	100
Finskspråkiga kvinnor												
18–34 år	0,0	0,5	14,9	19,5	7,7	38,0	1,1	2,2	3,0	8,0	5,1	100
35–49 år	0,0	3,0	27,0	24,9	7,0	24,8	1,5	1,6	2,8	4,7	2,7	100
50–64 år	0,0	3,4	21,2	23,6	9,8	25,4	1,9	1,6	3,0	7,9	2,2	100
Kvinnor övriga språk												
18–34 år	0,0	0,7	15,0	11,1	6,4	32,8	1,8	1,9	3,1	18,1	9,0	100
35–49 år	0,0	1,5	16,6	12,6	4,6	29,8	2,0	2,8	4,9	20,1	5,1	100
50–64 år	0,0	1,1	14,2	10,2	3,3	27,5	2,5	3,1	5,4	28,9	3,9	100

(0) Militärer, (1) Chefer, (2) Specialister, (3) Experter, (4) Kontors- och kundtjänstpersonal, (5) Service- och försäljningspersonal, (6) Jordbrukare, skogsarbetare m.fl., (7) Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare, (8) Process- och transportarbetare, (9) Övriga arbetstagare, (X) Okänt

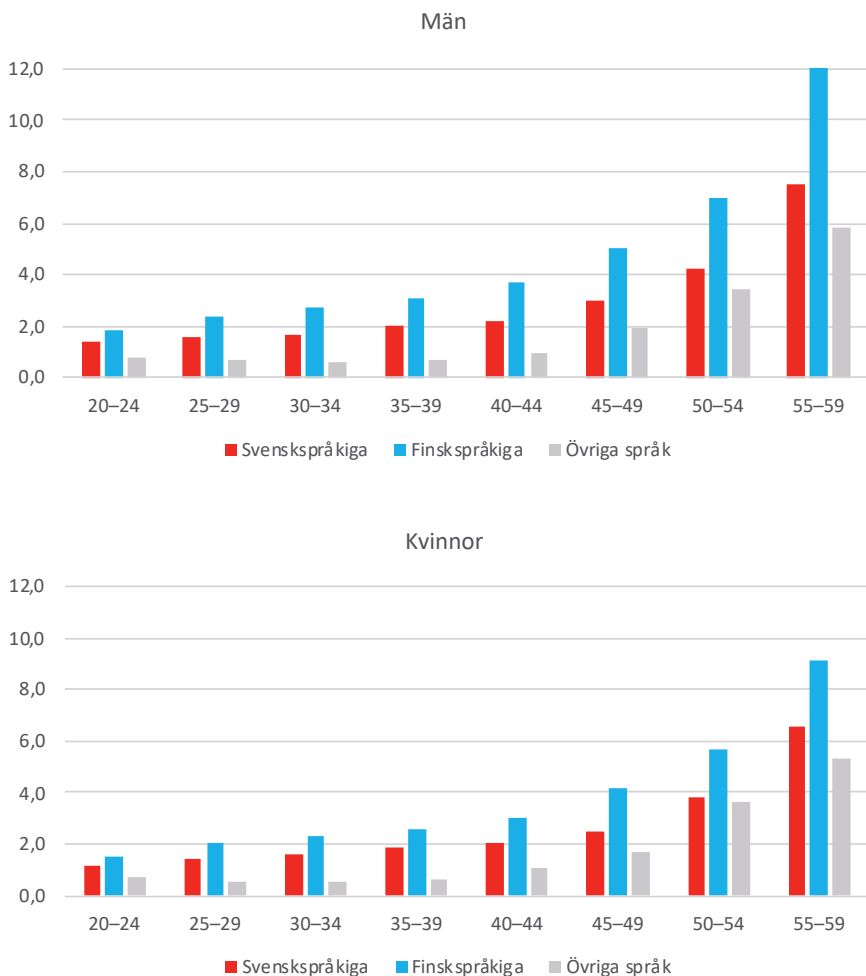
Arbetslöshetsgraden, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, har generellt varit avsevärt lägre bland svenskspråkiga än bland finskspråkiga, oberoende av boningsort, utbildningsnivå, ålder, kön och konjunkturläge. Ingen entydig förklaring har kunnat ges, men skillnader i språkkunskaper och sociala nätverk kan vara av stor betydelse. Vid utgången av år 2018 var arbetslöshetsgraden i åldrarna 30–54 år 4,3 % för svenskspråkiga män, 8,7 % för finskspråkiga män, 3,6 % för svenskspråkiga kvinnor, och 6,7 % för finskspråkiga kvinnor (figur 19). Regionalt sett var arbetslöshetsgraden bland svenskspråkiga lägst i norra Österbotten, södra Österbotten, på Åland och i Vasaregionen, medan den var högst i regioner utanför Svenskfinland. I alla regioner och för båda könen var arbetslöshetsgraden notabelt högre bland finskspråkiga. Personer med andra språk avviker ändå mycket mer än så. I hela landet var arbetslöshetsgraden 15,5 % för männen och hela 22 % för kvinnorna. I inga regioner bortsett från Åland, och för kvinnorna i södra Österbotten, var arbetslöshetsgraden i befolkningen med andra modersmål lägre än 10 %.

Figur 19. Arbetslöshetsgraden (%) i åldrarna 30-54 år regionvis efter språk och kön år 2018.

Det är inte enbart ifråga om arbetslöshet som den svenskspråkiga befolkningen har en bättre position på arbetsmarknaden än den finskspråkiga. Andelen förtidspensionärer är avsevärt lägre bland svenskspråkiga, i synnerhet i högre åldrar (figur 20), och skillnaden mellan språkgrupperna är något större bland män än bland kvinnor. Pensionering i åldrarna under 60 år betyder nästan uteslutande att man erhåller sjukpension. Den lägre andelen förtidspensionärer bland svenskspråkiga än bland finskspråkiga är härmed en reflektion av en generellt sett bättre hälsa, och är i linje med jämförelser av dödsrisker (se kapitel 7).

Figur 20. Den procentuella andelen pensionerade år 2018 efter ålder, språk och kön.

Språkgruppsskillnaden i benägenheten att förtidspensionera sig påverkas inte mycket av att man beaktar socioekonomiska faktorer såsom utbildningsnivå, och den kan inte heller till fullo förklaras av boenderegion. Det sistnämnda kan illustreras genom en regionvis beskrivning av situationen i åldrarna 55–59 år (figur 21). På Åland, i östra Nyland och västra Nyland är språkgruppsskillnaderna bland män förhållandevis små, medan de är tydliga i alla andra regioner. Bland kvinnor

är de enda undantagen södra Österbotten, där andelen sjukpensionärer bland svenskspråkiga är hög, och västra Nyland.

Figur 21. Den procentuella andelen pensionerade i åldrarna 55-59 år regionvis efter språk och kön.

I befolkningen med övriga språk är andelen förtidspensionärer avsevärt lägre än i både den svensk- och finskspråkiga befolkningen. Detta gäller i alla ålderskategorier (figur 20) och nästan alla regioner (figur 21). Det här ska nödvändigtvis inte tolkas som att hälsan i denna befolkningsgrupp är avsevärt bättre än i de andra. Den låga förekomsten av förtidspension kan rimligen i hög grad förklaras av en lägre grad av tidigare koppling till arbetslivet och att ha varit yrkesverksam, vilket är en viktig förutsättning för att kunna bli beviljad sjukpension. Statistiken är ändå otvetydig i det avseende att den visar på att befolkningen med övriga modersmål har ett lägre uttag av sjukpension än andra.

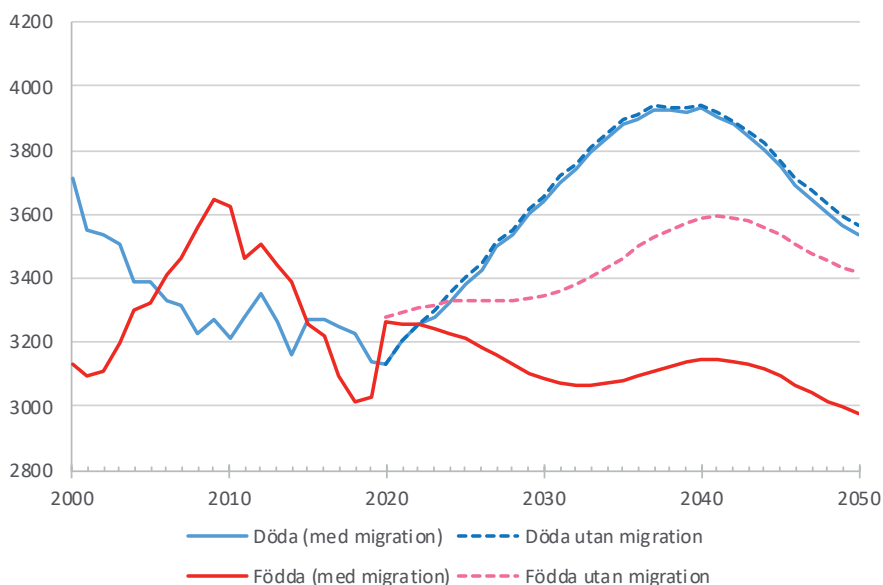
14. FRAMTIDSUTSIKTERNA

Utgående från den innevarande befolkningssammansättningen kan man göra beräkningar av den kommande befolkningsutvecklingen. Detta förutsätter antaganden om de olika demografiska faktorer som påverkar befolkningens storlek och sammansättning, det vill säga fruktsamheten, dödligheten och nettomigrationen gentemot utlandet. Tillförlitligheten hos denna typ av befolkningsprojektioner är härigenom beroende av realismen hos de bakomliggande antagandena, för vilka facit finns först i efterhand.

Befolkningsframskrivningar uppgörs vanligen med två alternativ, ett baserat på antaganden om fruktsamheten och dödligheten, och ett som också inkluderar nettomigrationen. Som regel är ett alternativ utan migration egentligen orealistiskt, och syftet med det är främst att illustrera de grundläggande förutsättningar som den aktuella åldersstrukturen kan förmodas medföra.

De framskrivningar som här presenteras, fram till år 2050, avser hela landets svenskspråkiga befolkning och utgår ifrån ålders- och könssammansättningen vid slutet av år 2019. Eftersom åldersfördelningen är uppdelad efter enskilda födelseår kan framskrivningarna göras för varje enskilt personår, och per kön. Vid beräkningarna har antagits att de åldersspecifika dödsriskernas trendmässiga utveckling fortsätter som under det senaste decenniet (se kapitel 7). Medellivslängden antas alltså fortsätta öka. Eftersom dödsriskerna är låga i den yngre befolkningen, berör osäkerheten i denna del av framskrivningen huvudsakligen de allra högsta åldrarna. Fruktsamheten har antagits vara på den genomsnittliga åldersspecifika nivå som kan observeras under perioden 2008–2017 (se kapitel 6). Här används reproduktionen enligt de svenskspråkiga barnen i förhållande till antalet svenskspråkiga kvinnor i fruktsam ålder, eftersom det är ett mer realistiskt antagande än att använda fruktsamheten hos svenskspråkiga kvinnor allena. För nämnda period ligger detta reproduktionstal i snitt på 2,26, det vill säga något över reproduktionsnivån 2,1. Nettomigrationen har antagits vara på den genomsnittliga åldersspecifika nivå som kan observeras under det senaste decenniet (se kapitel 9). Under denna period var den totala nettoförlusten till följd av emigration knappt 3600 personer.

Åldersfördelningen under de kommande tio åren är inte speciellt gynnsam för en befolkningsökning, eftersom antalet kvinnor omkring 30 år kommer att vara ganska lågt (se figur 2 i kapitel 5). Under den därpå följande tioårsperioden ökar de i antal, för att därefter minska igen. Denna struktur återspeglar sig i prognosen för antalet födda per år, i scenariot utan migration, där vi ser en förväntad liten ökning i antalet födda fram till omkring år 2030 (figur 22). Därefter stiger antalet till omkring år 2040, för att sedan avta något igen. Till följd av åldersstrukturen kan antalet döda per år förväntas stiga kontinuerligt fram till andra halvan av år 2030-talet, och börja avta omkring 2040. Man bör förstås tänka på att ju längre från nuet man prognosticerar, desto mindre tillförlitliga blir framskrivningarna. Detta scenario utan migration medför att, efter år 2025, skulle det genomsnittliga födelseunderskottet ligga på drygt 292 personer per år.

Figur 22. Antalet födda och döda 2000-2019, samt det beräknade antalet 2020-2050 enligt två framskrivningsalternativ.

Ifall migration beaktas ändras framskrivningen avsevärt vad gäller antalet födda (figur 19), vilket beror på att migrationens förmodade nettoförlust i hög grad sker bland kvinnor i fruktsam ålder. Eftersom dödligheten är låg i åldersgrupper med hög emigration och immigration påverkas framskrivningarna för antalet döda

marginellt av att man beaktar migration. Enligt detta scenario förväntas antalet födda per år minska fram till början av 2030-talet. Därefter stiger det något fram till början av 2040-talet, för att därefter minska igen. Detta scenario medför att, efter år 2025, skulle det genomsnittliga födelseunderskottet ligga på drygt 600 personer per år.

Skillnaden mellan prognosen som beaktar migration och prognosen som inte beaktar migration är alltså stor. Den förstnämnda innebär en minskning av den svenskspråkiga befolkningen i landet med 9,2 %, eller nästan 26 500 personer fram till år 2050 (tabell 13), medan den senare nämnda innebär en minskning med 2,5 %, eller drygt 7200 personer (tabell 14). I prognosen utan migration är det nästan uteslutande befolkningen i ålderskategorin 65–74 år som kommer att minska i antal, medan det i prognosen med migration också sker en minskning i antalet personer under 65 år. Realismen i prognoserna beror förstås på om de antaganden som använts är rimliga, det vill säga om de närmaste tre decennierna ser ut som det senaste decenniet vad gäller fruktsamhet, men i synnerhet emigration och immigration.

Tabell 13. Den svenskregistrerade befolkningens åldersstruktur 2020–2050 enligt framskrivning med omflyttning.

År	0–17 år	18–64 år	65–74 år	75+	Totalt
2020	60707	152152	37943	36659	287461
2021	60729	151209	36721	38546	287205
2022	60645	150567	35637	39976	286825
2023	60553	150078	34593	41238	286462
2024	60360	149552	33858	42264	286034
2025	60075	149197	33309	42946	285527
2026	59694	148951	32809	43497	284951
2027	59205	148765	32346	43960	284276
2028	58716	148405	32086	44322	283529
2029	58360	147871	31857	44599	282687
2030	57947	147323	31768	44751	281789
2031	57566	146761	31636	44852	280815
2032	57209	146184	31665	44734	279792
2033	57001	145543	31751	44425	278720
2034	56846	145053	31529	44186	277614
2035	56822	144473	31372	43804	276471
2036	56881	143912	31157	43379	275329
2037	57108	143244	30897	42936	274185
2038	56971	143191	30279	42618	273059
2039	56847	142959	29834	42306	271946
2040	56735	142658	29404	42025	270822
2041	56636	142384	28964	41749	269733
2042	56547	142110	28532	41468	268657
2043	56468	141850	28148	41148	267614
2044	56397	141580	27930	40686	266593
2045	56330	141216	27806	40251	265603
2046	56268	140992	27595	39783	264638
2047	56205	140562	27598	39325	263690
2048	56137	140206	27709	38712	262764
2049	56061	139889	27620	38291	261861
2050	55975	139513	27534	37951	260973

Tabell 14. Den svenskregistrerade befolkningens åldersstruktur 2020-2050 enligt framskrivning utan omflyttning.

År	0–17 år	18–64 år	65–74 år	75+	Totalt
2020	60679	152865	37919	36634	288097
2021	60704	152287	36685	38505	288181
2022	60642	152009	35591	39991	288233
2023	60591	151890	34536	41234	288251
2024	60464	151730	33793	42242	288229
2025	60269	151745	33235	42910	288159
2026	60002	151871	32726	43445	288044
2027	59654	152061	32257	43890	287862
2028	59334	152079	31994	44236	287643
2029	59176	151924	31763	44499	287362
2030	58993	151752	31673	44637	287055
2031	58875	151559	31543	44723	286700
2032	58811	151346	31575	44590	286322
2033	58922	151066	31665	44269	285922
2034	59114	150930	31447	44015	285506
2035	59462	150688	31299	43622	285071
2036	59922	150450	31096	43186	284654
2037	60564	150095	30849	42736	284244
2038	60841	150364	30244	42413	283862
2039	61123	150468	29814	42098	283503
2040	61403	150525	29402	41818	283148
2041	61679	150631	28979	41539	282828
2042	61942	150757	28564	41265	282528
2043	62190	150917	28197	40945	282249
2044	62417	151093	27994	40486	281990
2045	62618	151197	27882	40061	281758
2046	62792	151465	27682	39613	281552
2047	62935	151554	27694	39177	281360
2048	63042	151745	27814	38578	281179
2049	63114	151997	27733	38172	281016
2050	63152	152213	27656	37846	280867

15. AVSLUTANDE KOMMENTARER

Denna rapport bygger i sin helhet på statistik i det centrala befolkningsregistret. Uppgifterna omfattar härigenom hela befolkningen. Eftersom bortfall ur statistiken är försumbara, och kvaliteten på de finländska registren överlag är väldigt hög, har det gett möjlighet till exakta, ingående och tillförlitliga sifferuppgifter. I registren avser uppgiften om språk en persons unika registrerade modersmål. Härmed har termerna 'svenskspråkig', 'svenskregistrerad' och 'finlandssvensk' använts växelvis.

Man bör ändå vara medveten om att uppgiften om modersmål i regel inte är självangiven eller något som personer själva granskar. Fram till år 1989 kontrollerades språkuppgiften i samband med de årliga mantalsskrivningarna, men inte därefter. Eftersom föräldrarna kan antas ha varit de i familjen som skötte kontrollen av uppgifterna på de tidigare mantalsskrivningsblanketterna är det sålunda ytterst få personer födda efter 1970 som själva kommit i reell kontakt med sin språkangivelse. Varje medborgare har rätt att granska uppgifter i befolkningsregistret, också andra än informationen om ens modersmål, och korrigera eventuella felaktigheter. Få personer utnyttjar ändå den möjligheten, och har knappast heller någon anledning till att göra det.

För nyfödda anges det entydiga modersmålet i samband med att barnen införs i folkbokföringen. För finskspråkiga personer med enspråkigt finsk bakgrund, och svenskspråkiga med enspråkigt svensk bakgrund, är frågan om språkangivelsen av marginell betydelse, eftersom den har praktisk relevans för en ytterst liten del av dessa grupper. För barn till föräldrar med olika språk är den dock desto angelägnare, och av stor betydelse för den finlandssvenska befolkningen. Påpekas kan ändå att få personer ändrar sitt registrerade modersmål, och det sker i så fall bland dem med tvåspråkig bakgrund.

I dagens läge har närmare 40 % av de svenskregistrerade barnen en tvåspråkig bakgrund, och det finns omkring 10 % fler barn inskrivna i svenska grundskolor än det finns svenskregistrerade barn i motsvarande åldrar. Det gör att man inte ska betrakta språkgruppstillhörigheten som definitiv eller entydigt riktgivande för den finlandssvenska befolkningsstrukturen. En språkstatistik utgående från skolspråket

skulle resultera i avsevärt fler svenskspråkiga, medan en annan uppgjord utgående från enbart föräldrarnas modersmål skulle resultera i avsevärt färre svenskspråkiga.

När man funderar på språkstatistikens tillförlitlighet och användbarhet bör man också inse att ingen enskild fråga eller något enskilt kriterium för en språklig klassificering kan fungera i alla situationer eller för alla ändamål. Dagens finlandssvenska befolkning är, och blir alltmer, språkligt heterogen. Denna mosaik kan egentligen inte beskrivas med hjälp av ett enda språkkriterium. Nuvarande system för språkregistrering används av myndigheterna för den språkliga indelningen av kommuner, planeringen av tjänster, val av personers kontaktspråk, samt vid bestämmande av statsandelar och statsunderstöd. Den befolkningsutveckling som här har beskrivits sätter allt större krav på samhällsplanering och lösningar för den finlandssvenska befolkningen. För dessa funktioner, och i jämförelse med andra alternativ, fungerar ändå språkuppgiften mycket tillfredsställande. En väsentlig funktion är att utgöra grund för statsrådets beslut om administrativa områdens språkliga status, och för detta ändamål torde uppgifterna fungera tillfredsställande. Större kommuner till följd av sammanslagningar innebär därtill färre förändringar i deras språkliga status över tid.

För att förstå den finlandssvenska befolkningsutvecklingen bör man titta på övergripande trender, framom att fixera på enskilda tal. De viktigaste faktorerna i detta hänseende är, å ena sidan, förekomsten av tvåspråkiga familjerna och den så kallade överregistreringen av svenska barn i dessa, samt, å andra sidan, den så kallade överinskrivningen av barn i de svenska skolorna. Den förstnämnda hjälper till att reproducera den finlandssvenska befolkningen. Den andra faktorn hjälper till att upprätthålla intresset för det svenska språket och det svenskspråkiga skolsystemet i Finland.

Den finlandssvenska demografiska situationen är också god i termer av en hög förväntad medellivslängd, låg sjukpensioneringsrisk, låg arbetslöshet, och stabila äktenskap och samboskap. Hoten ligger i att den överlag minskade fruktsamheten fortsätter, och att emigrationen fortsätter att decimera de unga årskullarna, och då i synnerhet kvinnor. Dessa två trender har kunnat observeras under det senaste decenniet. Ifall de vänder finns all anledning att förutspå en livskraftig finlandssvensk befolkningsutveckling för många decennier framöver.

Man bör ändå beakta att den språkliga heterogeniteten ökar mellan både generationer och regioner. Av de svenskspråkiga som i dagens läge är över 65 år, vilket utgör en fjärdedel av hela befolkningen, har de allra flesta en enspråkigt svensk familjebakgrund, och en övervägande andel har växt upp på svenskspråkiga orter. Bland yngre är situationen helt annorlunda, och förändringarna har varit särskilt stora under de senaste årtiondena. Av dagens svenskspråkiga personer under 18 år har bara drygt hälften en enspråkigt svensk bakgrund.

I takt med att de unga årsklasserna flyttar sig uppåt i ålderspyramiden, och att andelen svenskspråkiga barn med tvåspråkig bakgrund ökar i de reproduktiva åldrarna, blir statistiken enligt personernas eget registrerade modersmål alltmer osäker. Gränsdragningen mellan svenskt och finskt blir i detta avseende allt vagare. Föräldrars, och också mor- och farföräldrars, modersmål kommer att i allt högre grad behöva beaktas för att förstå de underliggande processerna. Generationsöverskridande kartläggningar av detta slag är härmed den finlandssvenska demografins framtid. Slutligen bör påpekas att de regionala skillnaderna inom det svenska bosättningsområdet är stora i detta hänseende, och de kommer att bli större. En språkgrupps behov ska härmed inte bedömas enbart utgående från situationen i befolkningen som helhet, utan från de faktiska lokala förhållandena.

16. LÄNKAR

(1) Den förra rapporten om finlandssvenskarna:

<https://www.google.fi/url?esrc=s&q=&rct=j&sa=U&url=https://tonyasumaa.files.wordpress.com/2013/10/fisve2012-rapport.pdf&ved=2ahUKEwiJqs3Giv-3vAhVAhP0HHTYQCesQFjABegQICRAB&usg=AOvVaw2KAlmWOjyX-6SAXRSxoIg3p>

(2) Rapportförfattarens hemsida med relevanta referenser:

<http://www.vasa.abo.fi/users/jsaarela/>

(3) Statistikcentralens avgiftsfria databas StatFin:

<https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/>

(4) Beskrivning av Statistikcentralens system för distansanvändning, Fiona:

<https://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/etakaytto.html>

(5) Inloggning på Fiona (kräver lösenord och autentisering):

<https://fiona.stat.fi>

17. BILAGA MED TABELLER

Tabell A1. Befolkningen med annat språk än svenska eller finska 1900–2019.

År	Antal	%
1900	9839	0,4
1940	14098	0,2
1980	10489	0,5
1990	26517	0,5
1995	67375	1,3
2000	100961	1,9
2005	146086	2,8
2010	226220	4,2
2015	331519	6,0
2019	414648	7,5

Tabell A2. Befolkningen med annat språk än svenska eller finska 1990–2015, med uppdelning efter enskilda språk, för språk med minst 3000 personer år 2019.

Språk	År 1990	År 1995	År 2000	År 2005	År 2010	År 2015	År 2019
Ryska	3884	15 872	28205	39 653	54559	72436	81606
Estniska	1394	8 710	10176	15 336	28493	48087	49427
Arabiska	1138	2 901	4892	7 117	10415	16713	31920
Engelska	3569	5 324	6919	8 928	12855	17784	22052
Somaliska	<10	4 057	6454	8 593	12985	17871	21920
Kurdiska	179	1 381	3115	5 123	8032	11271	14803
Persiska, farsi	291	803	1205	3 165	5020	8745	14118
Kinesiska	790	2 180	2907	4 613	7546	10722	13064
Albanska	<10	2 019	3293	5 076	7113	9233	11806
Vietnamesiska	1643	2 785	3588	4 202	5637	8273	11094
Thai	244	813	1458	3 033	5722	8582	10179
Turkiska	848	1 809	2435	3 595	5374	7082	8840
Spanska	894	1 394	1946	2 937	4594	7025	8598
Tyska	2427	2 719	3298	4 114	5447	6168	6559
Polska	901	1 129	1157	1 445	2883	4794	5567
Ukrainska	11	133	337	611	1287	2843	5108
Rumänska	94	368	604	886	1702	3161	4992
Tagalog, filippinska	118	375	568	764	1445	2932	4736
Franska	670	1 062	1585	2 071	2972	3878	4666
Bengali	93	373	524	920	1792	2881	4417
Nepalesiska	<10	31	87	256	1194	2951	4300
Urdu	79	179	309	594	1222	2432	3519
Portugiska	171	297	433	865	1621	2409	3280
Ungerska	573	732	1089	1 206	1947	2811	3011

Tabell A3. Andelen svenskspråkiga av hela befolkningen i tvåspråkiga kommuner på fastlandet och enspråkigt svenska kommuner på Åland 1990–2019, samt antalet svenskspråkiga i dessa kommuner åren 1990 och 2019.

Kommun	% år 1990	% år 1995	% år 2000	% år 2005	% år 2010	% år 2015	% år 2019	Antal år 1990	Antal år 2019
Borgå	37,7	36,1	34,2	32,5	31,1	29,8	28,9	15816	14572
Esbo	10,8	10,1	9,3	8,6	8,2	7,5	6,9	18634	20033
Grankulla	43,2	41,8	39,1	39,4	37,6	34,4	32,6	3407	3197
Hangö	47,4	46,2	45,3	44,1	43,2	42,5	42,8	5433	3512
Helsingfors	7,7	7,0	6,5	6,2	6,0	5,7	5,6	37791	36665
Ingå	67,3	67,4	63,9	59,0	55,9	53,7	52,2	3180	2813
Kyrkslätt	23,9	22,2	20,7	19,5	18,0	17,1	16,3	6052	6433
Lapträsk	35,8	35,6	35,2	33,4	32,7	32,1	30,4	1183	792
Lojo	4,2	4,0	3,7	3,6	3,6	3,5	3,5	1735	1617
Lovisa	46,8	46,4	45,5	44,0	42,5	41,6	40,5	7946	5978
Mörskom	13,0	12,9	11,7	11,1	10,2	9,7	9,4	273	176
Raseborg	69,5	68,8	68,2	67,1	65,6	65,0	64,6	19862	17778
Sibbo	50,2	47,3	42,6	38,9	37,4	34,1	30,7	7366	6504
Sjundeå	44,4	42,5	38,5	34,9	30,4	29,1	27,8	1875	1706
Vanda	4,1	3,7	3,4	3,1	2,9	2,6	2,4	6358	5575
Kimitoön	74,9	74,4	73,1	72,2	70,9	69,4	68,0	6267	4518
Pargas	62,7	61,3	59,7	58,7	57,3	55,9	55,1	9855	8345
Åbo	5,1	5,1	5,2	5,2	5,3	5,4	5,5	8138	10618
Pyttis	12,4	11,6	11,2	10,5	8,8	7,9	7,2	680	369
Jakobstad	55,6	55,1	55,3	56,1	56,4	55,9	56,2	11048	10791
Karleby	16,3	15,5	15,1	14,4	13,7	12,8	12,6	7044	5997
Kaskö	27,7	29,5	30,3	30,4	27,5	29,1	28,9	493	360
Korsholm	74,6	74,0	73,2	71,5	69,6	68,9	68,5	12024	13326
Korsnäs	97,6	97,9	96,7	95,1	88,7	86,6	85,7	2255	1781
Kristinestad	58,1	57,5	57,6	57,1	56,1	55,4	54,6	5139	3539
Kronoby	87,8	86,7	85,9	84,5	82,6	79,3	77,7	6193	4996
Larsmo	92,9	93,3	92,4	93,4	92,0	92,2	91,8	3403	4975
Malax	90,1	89,7	89,2	88,9	87,3	85,0	85,1	5350	4661
Nykarleby	91,3	90,6	90,8	90,2	88,6	86,7	85,9	7055	6410
Närpes	93,5	92,7	92,3	91,2	87,3	82,5	79,0	9805	7486

Kommun	% år 1990	% år 1995	% år 2000	% år 2005	% år 2010	% år 2015	% år 2019	Antal år 1990	Antal år 2019
Pedersöre	90,6	90,8	91,2	90,4	89,8	89,2	88,8	8943	9839
Vasa	25,0	24,2	23,6	23,2	22,9	22,6	23,2	14594	15668
Vörå	87,2	86,6	86,6	85,0	83,0	81,9	81,4	6473	5260
Brändö	94,3	93,8	92,6	87,9	83,0	75,3	73,5	499	327
Eckerö	95,7	96,1	96,1	91,0	89,8	90,3	88,3	776	841
Finström	96,0	96,0	96,0	94,6	92,9	90,9	90,0	2118	2333
Föglö	95,5	96,2	95,5	91,1	88,3	85,6	83,1	579	441
Geta	94,6	93,3	91,6	92,8	91,4	88,0	85,3	452	423
Hammarland	96,5	96,6	96,8	96,0	93,9	91,6	90,2	1190	1428
Jomala	94,6	94,5	94,7	93,2	91,7	89,8	88,3	2862	4620
Kumlinge	95,1	95,0	94,1	94,4	87,6	89,9	86,9	442	273
Kökar	97,0	94,9	95,3	93,4	90,7	90,4	84,9	287	197
Lemland	95,2	94,7	95,1	94,6	93,6	92,5	92,0	1208	1888
Lumparland	95,7	94,9	94,2	91,7	91,4	89,9	85,8	308	314
Mariehamn	92,9	92,4	91,7	89,5	86,9	84,6	83,3	9538	9724
Saltvik	96,3	96,2	96,1	95,6	93,3	93,3	91,4	1574	1690
Sottunga	94,7	96,1	91,5	88,2	87,4	90,9	95,5	126	84
Sund	96,2	95,9	94,8	94,2	93,2	91,0	88,0	912	900
Vårdö	96,4	96,0	95,6	93,7	88,9	90,0	84,8	372	379

Tabell A4. Befolkningens fördelning efter språk i tvåspråkiga kommuner på fastlandet och enspråkigt svenska kommuner på Åland 2019.

Kommun	Antal totalt	Antal finskspr.	Antal svenskspr.	Antal övriga spr.	% finskspr.	% svenskspr.	% övriga spr.
Borgå	50380	32252	14572	3556	64,0	28,9	7,1
Esbo	289731	217486	20033	52212	75,1	6,9	18,0
Grankulla	9797	5770	3197	830	58,9	32,6	8,5
Hangö	8199	4319	3512	368	52,7	42,8	4,5
Helsingfors	653835	511043	36665	106127	78,2	5,6	16,2
Ingå	5386	2350	2813	223	43,6	52,2	4,1
Kyrkslätt	39586	29738	6433	3415	75,1	16,3	8,6
Lapträsk	2606	1676	792	138	64,3	30,4	5,3
Lojo	45965	42317	1617	2031	92,1	3,5	4,4
Lovisa	14772	8168	5978	626	55,3	40,5	4,2
Mörskom	1882	1638	176	68	87,0	9,4	3,6
Raseborg	27536	8452	17778	1306	30,7	64,6	4,7
Sibbo	21170	13574	6504	1092	64,1	30,7	5,2
Sjundeå	6145	4088	1706	351	66,5	27,8	5,7
Vanda	233775	180904	5575	47296	77,4	2,4	20,2
Kimitoön	6640	1896	4518	226	28,6	68,0	3,4
Pargas	15132	6295	8345	492	41,6	55,1	3,3
Åbo	192962	159506	10618	22838	82,7	5,5	11,8
Pyttis	5140	4595	369	176	89,4	7,2	3,4
Jakobstad	19208	6616	10791	1801	34,4	56,2	9,4
Karleby	47681	40014	5997	1670	83,9	12,6	3,5
Kaskö	1246	784	360	102	62,9	28,9	8,2
Korsholm	19448	5575	13326	547	28,7	68,5	2,8
Korsnäs	2077	73	1781	223	3,5	85,7	10,7
Kristinestad	6486	2682	3539	265	41,4	54,6	4,1
Kronoby	6428	1207	4996	225	18,8	77,7	3,5
Larsmo	5417	304	4975	138	5,6	91,8	2,5
Malax	5475	533	4661	281	9,7	85,1	5,1
Nykarleby	7464	499	6410	555	6,7	85,9	7,4
Närpes	9479	519	7486	1474	5,5	79,0	15,6
Pedersöre	11081	928	9839	314	8,4	88,8	2,8

Kommun	Antal totalt	Antal finskspr.	Antal svenskspr.	Antal övriga spr.	% finskspr.	% svenskspr.	% övriga spr.
Vasa	67636	45779	15668	6189	67,7	23,2	9,2
Vörå	6461	807	5260	394	12,5	81,4	6,1
Brändö	445	84	327	34	18,9	73,5	7,6
Eckerö	952	46	841	65	4,8	88,3	6,8
Finström	2593	76	2333	184	2,9	90,0	7,1
Föglö	531	14	441	76	2,6	83,1	14,3
Geta	496	26	423	47	5,2	85,3	9,5
Hammarland	1583	60	1428	95	3,8	90,2	6,0
Jomala	5233	237	4620	376	4,5	88,3	7,2
Kumlinge	314	18	273	23	5,7	86,9	7,3
Kökar	232	30	197	5	12,9	84,9	2,2
Lemland	2053	71	1888	94	3,5	92,0	4,6
Lumparland	366	22	314	30	6,0	85,8	8,2
Mariehamn	11679	573	9724	1382	4,9	83,3	11,8
Saltvik	1849	73	1690	86	3,9	91,4	4,7
Sottunga	88	<10	84	<10	<5,0	95,5	<5,0
Sund	1023	47	900	76	4,6	88,0	7,4
Vårdö	447	22	379	46	4,9	84,8	10,3

Tabell A5. Antalet svenskspråkiga i enspråkigt finska kommuner 1990–2019, för kommuner med minst 50 svenskspråkiga år 2019, samt antalet finskspråkiga i dessa kommuner år 2019.

Kommun	Svensksp. år 1990	Svensksp. år 1995	Svensksp. år 2000	Svensksp. år 2005	Svensksp. år 2010	Svensksp. år 2015	Svensksp. år 2019	Finsksp. år 2019
S:t Karins	726	805	844	1023	1194	1390	1523	30683
Tammerfors	1037	1026	1008	1033	1092	1207	1264	217863
Salo	493	496	522	519	592	603	593	48041
Tusby	519	564	602	644	619	589	581	35769
Nurmijärvi	270	295	371	461	500	488	521	40191
Kotka	681	600	583	581	551	529	491	46765
Vichtis	393	409	418	429	483	508	491	27025
Uleåborg	274	245	285	307	373	453	473	195906
Lahtis	312	296	290	337	353	407	469	110662
Björneborg	443	424	398	403	435	440	458	80575
Kervo	392	394	379	362	387	434	449	32054
Träskända	275	304	323	324	346	394	447	40672
Hyvinge	271	267	279	319	362	390	419	43216
Reso	246	278	290	297	331	352	331	21735
Jyväskylä	216	210	230	272	288	308	293	134640
Kouvola	376	377	358	343	311	294	285	78357
Lundo	116	109	139	166	204	251	280	19067
Tavastehus	197	190	191	212	232	232	259	63901
Näddendal	216	240	257	258	258	242	252	18543
Mäntsälä	95	108	123	161	169	195	199	19785
Askola	82	93	114	125	141	166	170	4639
Seinäjoki	93	108	101	107	107	125	138	61906
Villmanstrand	110	123	131	113	117	118	126	66894
Kuopio	99	110	105	117	125	119	124	114272
Nokia	61	67	66	84	104	107	121	32891
Raumo	163	166	152	142	146	125	121	36648
Riihimäki	84	83	87	86	119	124	117	27179
Rovaniemi	81	94	68	75	93	106	116	60566
Borgnäs	57	64	74	93	116	104	115	4773
Pemar	75	67	68	63	81	100	113	10442
Ylöjärvi	75	59	67	83	94	101	109	32301

Kommun	Svensksp. år 1990	Svensksp. år 1995	Svensksp. år 2000	Svensksp. år 2005	Svensksp. år 2010	Svensksp. år 2015	Svensksp. år 2019	Finsksp. år 2019
Torneå	41	41	57	64	79	103	108	20912
Masku	52	81	78	92	91	96	105	9256
Kauhava	112	109	96	91	97	92	103	15163
Rusko	51	49	47	58	77	94	100	6082
Orimattila	61	75	58	72	87	97	97	15424
Kaustby	74	80	70	79	80	87	84	4085
Laihela	52	60	59	66	81	92	84	7810
S:t Michel	58	67	72	83	82	86	82	50818
Birkala	47	40	53	51	77	72	80	18793
Kurikka	53	43	48	55	60	73	78	20254
Kangasala	53	62	78	85	87	76	77	31010
Sagu	49	55	50	54	75	77	74	2781
Hollola	50	58	51	59	82	73	69	22705
Högfors	50	50	55	58	79	76	69	8113
Janakkala	54	52	64	62	80	62	67	15866
Fredrikshamn	83	76	58	79	72	72	65	18790
Lempäälä	37	37	47	59	62	58	65	22857
Joensuu	59	72	63	49	60	58	62	72989
Nystad	108	95	79	79	74	61	59	14542
Kalajoki	29	38	38	37	41	49	57	12004
Mynämäki	21	29	32	44	52	59	53	7432
Pöytis	22	26	26	31	44	43	51	7921

Tabell A6. Befolkningen enligt ålder, modersmål och kön åren 1990 respektive 2019.

Ålder	Svensksp. män år 1990	Svensksp. kvinnor år 1990	Svensksp. män år 2019	Svensksp. kvinnor år 2019	Finsksp. män år 1990	Finsksp. kvinnor år 1990	Finsksp. män år 2019	Finsksp. kvinnor år 2019	Övriga sp. män år 1990	Övriga sp. kvinnor år 1990	Övriga sp. män år 2019	Övriga sp. kvinnor år 2019
0–4	8857	8350	8069	7501	150121	143552	108729	103918	795	810	14086	13621
5–9	8731	8125	8876	8716	157562	150891	133543	127346	783	735	14235	13571
10–14	8858	8298	8986	8631	156360	149916	136311	130612	761	698	12415	11870
15–19	8841	8332	8221	7872	145798	139257	132279	125841	580	575	11730	10728
20–24	9277	9070	8506	7536	164638	158465	138092	131560	1124	1034	15081	13169
25–29	9223	8914	8846	8075	181115	173726	152546	145258	2189	1654	21700	19260
30–34	9497	8788	8120	7488	184349	176829	145099	137979	2155	1708	27896	24186
35–39	10299	9701	8250	7294	195085	187164	152170	145376	1796	1323	25702	21990
40–44	12678	11441	8306	7380	211673	202692	149785	143541	1722	967	19837	17626
45–49	10791	9668	8077	7588	153263	149978	136436	132001	1011	571	15469	14802
50–54	8307	7996	8924	8570	127622	130232	157953	155954	659	449	12305	12088
55–59	7605	7737	8620	8377	114789	121606	165850	166436	414	283	9249	10339
60–64	8142	8592	8754	8505	109155	128285	161340	167425	284	192	6189	7406
65–69	7691	9543	9160	9043	83955	121040	158317	171976	197	175	3798	4666
70–74	5981	8667	10325	10289	55395	96963	150991	173385	135	155	2381	2360
75–79	4819	8311	6818	7155	41707	84460	86021	109916	87	148	1148	1119
80–84	3029	6387	4429	5563	23813	58177	59993	89767	61	126	718	926
85–89	1111	3341	2529	4145	8548	25768	30946	58566	27	94	258	422
90–	338	1402	1284	3126	2391	8883	12480	36952	10	30	84	218

Tabell A7. Den svenskspråkiga befolkningen enligt födelseår vart femte år 1990–2015.

Födelseår	1990	1995	2000	2005	2010	2015
2011–2015						16788
2006–2010					17367	17854
2001–2005				15902	16342	16423
1996–2000			16610	16968	17086	16854
1991–1995		18322	18699	18782	18617	17500
1986–1990	17207	17348	17458	17297	16613	16237
1981–1985	16856	16897	16798	15967	15772	15495
1976–1980	17156	17040	16257	15806	15755	15682
1971–1975	17173	16566	15807	15650	15752	15683
1966–1970	18347	17801	17443	17476	17544	17389
1961–1965	18137	17878	17764	17737	17710	17481
1956–1960	18285	18101	17989	17879	17703	17386
1951–1955	20000	19820	19629	19368	19085	18595
1946–1950	24119	23849	23482	23015	22362	21365
1941–1945	20459	20061	19615	19021	18246	17078
1936–1940	16303	15884	15347	14667	13657	12148
1931–1935	15342	14739	13977	12927	11447	9442
1926–1930	16734	15617	14186	12251	9828	6648
1921–1925	17234	15457	13109	10177	6712	4113
1916–1920	14648	12140	9051	5698	3555	
1911–1915	13130	9543	5674	3087		
1906–1910	9416	5436	2762			
1901–1905	4452	2165				
–1900	1740					

För respektive år är den tidigast födda kategorin genomgående öppen.

Tabell A8. Den finskspråkiga befolkningen enligt födelseår vart femte år 1990–2015.

Födelseår	1990	1995	2000	2005	2010	2015
2011–2015						254642
2006–2010					269355	269154
2001–2005				259428	259622	259465
1996–2000			267468	267119	267070	266545
1991–1995		301859	300925	300654	300272	298046
1986–1990	293673	293899	293387	293120	291288	288038
1981–1985	308453	308414	307783	305870	302829	299237
1976–1980	306276	306009	303571	299867	296778	294285
1971–1975	285055	283681	279873	276912	274793	272806
1966–1970	323103	320484	316583	313870	311359	308155
1961–1965	354841	352245	348736	345601	341681	336706
1956–1960	361178	358752	354839	349965	343702	335724
1951–1955	382249	378699	372960	365600	355659	343049
1946–1950	414365	408455	399728	388388	373391	353931
1941–1945	303241	296799	287928	276227	260973	241392
1936–1940	257854	250194	239368	225452	207532	182911
1931–1935	236395	225180	210315	191543	166945	133765
1926–1930	237440	219496	196207	167446	131218	86545
1921–1925	204995	180459	149670	113235	72826	41232
1916–1920	152358	123335	89416	54624	30610	
1911–1915	126167	87593	49935	24898		
1906–1910	81990	44302	19805			
1901–1905	34316	14932				
–1900	11274					

För respektive år är den tidigast födda kategorin genomgående öppen.

Tabell A9. Befolkningen med övriga språk enligt födelseår vart femte år 1990–2015.

Födelseår	1990	1995	2000	2005	2010	2015
2011–2015						22948
2006–2010					14899	20710
2001–2005				9619	13383	18039
1996–2000			7197	9329	12553	17772
1991–1995		4689	6800	9103	13195	23670
1986–1990	1605	5396	7789	10525	19879	38253
1981–1985	1518	4946	7197	12099	27462	42200
1976–1980	1459	4069	7402	15501	26744	35849
1971–1975	1155	4804	10522	16428	23372	29390
1966–1970	2158	8846	12864	16408	20780	24825
1961–1965	3843	9864	12146	14444	17686	20314
1956–1960	3863	7889	9437	11251	13452	15000
1951–1955	3119	5713	6838	8005	9364	10016
1946–1950	2689	4145	4937	5485	5959	5967
1941–1945	1582	2251	2540	2729	2778	2695
1936–1940	1108	1789	2201	2315	2306	2135
1931–1935	697	1032	1232	1294	1245	1028
1926–1930	476	757	872	823	706	511
1921–1925	372	491	504	446	319	197
1916–1920	290	296	264	170	138	
1911–1915	235	215	149	112		
1906–1910	187	122	70			
1901–1905	121	61				
–1900	40					

För respektive år är den tidigast födda kategorin genomgående öppen.

Tabell A10. Svenskspråkig befolkning i tvåspråkiga kommuner på fastlandet och enspråkigt svenska kommuner på Åland 2019, absolut och procentuell fördelning.

Kommun	Antal Totalt	Antal 0–14 år	Antal 15–64 år	Antal 65–74 år	Antal 75+ år	% 0–14 år	% 15–64 år	% 65–74 år	% 75+ år
Borgå	14572	2478	8072	2115	1907	17,0	55,4	14,5	13,1
Esbo	20033	4461	11119	2372	2081	22,3	55,5	11,8	10,4
Grankulla	3197	657	1717	357	466	20,6	53,7	11,2	14,6
Hangö	3512	444	1821	682	565	12,6	51,9	19,4	16,1
Helsingfors	36665	6301	22037	4033	4294	17,2	60,1	11,0	11,7
Ingå	2813	475	1483	434	421	16,9	52,7	15,4	15,0
Kyrkslätt	6433	1231	3625	848	729	19,1	56,4	13,2	11,3
Lappträsk	792	126	391	136	139	15,9	49,4	17,2	17,6
Lojo	1617	278	815	285	239	17,2	50,4	17,6	14,8
Lovisa	5978	843	3140	1084	911	14,1	52,5	18,1	15,2
Mörskom	176	34	76	34	32	19,3	43,2	19,3	18,2
Raseborg	17778	2741	9873	2650	2514	15,4	55,5	14,9	14,1
Sibbo	6504	1162	3582	910	850	17,9	55,1	14,0	13,1
Sjundeå	1706	335	887	272	212	19,6	52,0	15,9	12,4
Vanda	5575	946	3109	818	702	17,0	55,8	14,7	12,6
Kimitoön	4518	596	2367	828	727	13,2	52,4	18,3	16,1
Pargas	8345	1377	4444	1373	1151	16,5	53,3	16,5	13,8
Åbo	10618	1581	7048	1063	926	14,9	66,4	10,0	8,7
Pyttis	369	49	160	76	84	13,3	43,4	20,6	22,8
Jakobstad	10791	1777	6109	1446	1459	16,5	56,6	13,4	13,5
Karleby	5997	1105	3178	931	783	18,4	53,0	15,5	13,1
Kaskö	360	48	170	82	60	13,3	47,2	22,8	16,7
Korsholm	13326	2626	7460	1720	1520	19,7	56,0	12,9	11,4
Korsnäs	1781	238	974	305	264	13,4	54,7	17,1	14,8
Kristinestad	3539	413	1838	656	632	11,7	51,9	18,5	17,9
Kronoby	4996	862	2782	705	647	17,3	55,7	14,1	13,0

Kommun	Antal Totalt	Antal 0–14 år	Antal 15–64 år	Antal 65–74 år	Antal 75+ år	% 0–14 år	% 15–64 år	% 65–74 år	% 75+ år
Larsmo	4975	1515	2742	400	318	30,5	55,1	8,0	6,4
Malax	4661	735	2539	695	692	15,8	54,5	14,9	14,8
Nykarleby	6410	1188	3487	912	823	18,5	54,4	14,2	12,8
Närpes	7486	1056	3892	1237	1301	14,1	52,0	16,5	17,4
Pedersöre	9839	2320	5702	1026	791	23,6	58,0	10,4	8,0
Vasa	15668	2487	9637	1835	1709	15,9	61,5	11,7	10,9
Vörå	5260	915	2872	753	720	17,4	54,6	14,3	13,7
Brändö	327	25	178	65	59	7,6	54,4	19,9	18,0
Eckerö	841	123	490	128	100	14,6	58,3	15,2	11,9
Finström	2333	434	1347	305	247	18,6	57,7	13,1	10,6
Föglö	441	55	228	85	73	12,5	51,7	19,3	16,6
Geta	423	65	259	42	57	15,4	61,2	9,9	13,5
Hammarland	1428	256	838	191	143	17,9	58,7	13,4	10,0
Jomala	4620	1035	2859	454	272	22,4	61,9	9,8	5,9
Kumlinge	273	25	140	55	53	9,2	51,3	20,1	19,4
Kökar	197	9	111	38	39	4,6	56,3	19,3	19,8
Lemland	1888	397	1149	206	136	21,0	60,9	10,9	7,2
Lumparland	314	45	170	49	50	14,3	54,1	15,6	15,9
Mariehamn	9724	1373	5791	1387	1173	14,1	59,6	14,3	12,1
Saltvik	1690	291	977	235	187	17,2	57,8	13,9	11,1
Sottunga	84	2	45	19	18	2,4	53,6	22,6	21,4
Sund	900	133	517	154	96	14,8	57,4	17,1	10,7
Vårdö	379	60	193	63	63	15,8	50,9	16,6	16,6
Alla	272152	47728	154440	36549	33435	17,5	56,7	13,4	12,3
Övriga kommuner	15802	3051	8869	2268	1614	19,3	56,1	14,4	10,2
Hela landet	287954	50779	163309	38817	35049	17,6	56,7	13,5	12,2

Tabell A11. Antal barn med minst en svenskspråkig förälder, födda 2012–2017, kommunvis efter föräldrarnas språk, samt den procentuella andelen svenskregistrerade av alla barn med tvåspråkig bakgrund, och den procentuella andelen med tvåspråkig bakgrund av alla svenskregistrerade barn.

	Enspråkig bakgrund	Tvåspråkig bakgrund, svenskreg. barn	Tvåspråkig bak- grund, finskreg. barn	% svensk- registrerade i tvåspråkiga familjer	% med tvåspråkig bakgrund av alla svenskreg.
Borgå	486	379	172	68,8	43,8
Esbo	456	889	311	74,1	66,1
Grankulla	71	52			42,3
Hangö	93	59	50	54,1	38,8
Helsingfors	819	1621	457	78,0	66,4
Ingå	104	42	12	77,8	28,8
Kyrkslätt	154	209	82	71,8	57,6
Lappträsk					
Lojo		59	51	53,6	
Lovisa	154	134	56	70,5	46,5
Mörskom					
Raseborg	677	171	99	63,3	20,2
Sibbo	185	136	51	72,7	42,4
Sjundeå	50	61	20	75,3	55,0
Vanda	62	253	146	63,4	80,3
Pyttis		17			
Kimitoön	158	43	23	65,2	21,4
Pargas	311	131	51	72,0	29,6
Åbo	239	363	138	72,5	60,3
Jakobstad	478	106	69	60,6	18,2
Karleby	152	220	153	59,0	59,1
Kaskö	15				
Korsholm	764	152	58	72,4	16,6
Korsnäs	87				
Kristinestad	116	41	27	60,3	26,1
Kronoby	240	60	23	72,3	20,0
Larsmo	551	32			5,5
Malax	216	26			10,7
Nykarleby	384	33	15	68,8	7,9

	Enspråkig bakgrund	Tvåspråkig bakgrund, svenskreg. barn	Tvåspråkig bak- grund, finskreg. barn	% svensk- registrerade i tvåspråkiga familjer	% med tvåspråkig bakgrund av alla svenskreg.
Närpes	316	36			10,2
Pedersöre	799	56	26	68,3	6,5
Vasa	619	344	166	67,5	35,7
Vörå	328	27	22	55,1	7,6
Åland	1247	93	13	87,7	6,9
Finska orter	132	847	818	50,9	86,5

Tal under 10, och % baserade på sådana, anges med tomma celler.

Tabell A12. Antalet svenskegraderade barn i åldern 7–12 år och antalet elever på årskurs 1–6 i svenska grundskolor kommunvis 2019.

	Barn	Elever
Borgå	1002	1098
Esbo	1918	2093
Grankulla	322	364
Hangö	189	221
Helsingfors	2440	2643
Ingå	218	227
Kyrkslätt	556	611
Lapträsk	66	65
Lojo	132	128
Lovisa	369	427
Raseborg	1207	1281
Sibbo	531	643
Sjundeå	152	173
Vanda	364	461
Kimtoön	255	287
Pargas	601	648
Åbo	671	775
Pyttis	25	42
Jakobstad	763	864
Karleby	448	540
Kaskö	16	23
Korsholm	1083	1258
Korsnäs	100	137
Kristinestad	171	200
Kronoby	394	463
Larsmo	609	622
Malax	329	356
Nykarleby	538	577
Närpes	437	573
Pedersöre	1011	1075
Vasa	1027	1242

	Barn	Elever
Vörå	397	460
Brändö	11	13
Eckerö	52	51
Finström	188	197
Föglö	22	22
Geta	32	34
Hammarland	108	115
Jomala	438	394
Kumlinge	10	13
Kökar	4	8
Lemland	151	129
Lumparland	25	30
Mariehamn	558	754
Saltvik	125	132
Sund	58	71
Vårdö	21	25
Björneborg	47	126
Hyvinge	46	49
Jyväskylä	22	21
Kervo	35	44
Kotka	24	46
Kouvola	22	18
Lahtis	43	63
Nurmijärvi	44	40
Salo	23	14
S:t Karins	190	183
Tammerfors	123	168
Tusby	40	42
Uleåborg	52	93
Vichtis	46	45
Övriga kommuner	569	0

Tabell A13. Den svenskspråkiga befolkningens fördelning efter utbildningsnivå år 2018, uppdelat efter ålder, kön och region

	Män efter utbildningsnivå						Kvinnor efter utbildningsnivå					
	A	B	C	D	E	Totalt	A	B	C	D	E	Totalt
Huvudstadsregionen												
20–24 år	10,3	81,6	0,0	7,9	0,0	100	5,9	75,1	0,2	18,0	0,8	100
25–29 år	9,3	43,6	0,3	28,7	18,2	100	5,2	30,9	0,2	37,9	25,7	100
30–44 år	7,4	31,2	1,7	22,0	37,8	100	4,0	20,1	1,9	26,9	47,0	100
45–59 år	10,6	26,4	12,7	11,0	39,4	100	7,2	23,3	21,3	9,9	38,2	100
60– år	23,4	18,3	13,4	19,4	25,4	100	30,5	21,4	19,5	15,6	13,0	100
Totalt	34,8	24,5	5,8	13,6	21,3	100	34,9	21,7	9,4	14,6	19,4	100
Västra Nyland												
20–24 år	19,7	77,1	0,0	3,0	0,1	100	12,6	75,6	0,2	11,1	0,5	100
25–29 år	14,2	68,3	0,0	14,4	3,1	100	9,0	57,2	0,0	26,0	7,8	100
30–44 år	15,8	51,5	2,9	18,9	10,9	100	6,4	41,7	5,5	26,2	20,2	100
45–59 år	22,8	40,4	17,4	8,0	11,5	100	10,6	38,6	25,4	8,9	16,5	100
60– år	42,5	26,2	14,1	9,4	7,8	100	44,2	28,4	14,9	8,2	4,4	100
Totalt	44,1	32,2	8,5	8,4	6,7	100	41,0	29,6	11,3	9,9	8,1	100
Östra Nyland												
20–24 år	10,6	87,2	0,0	2,2	0,0	100	8,7	79,8	0,5	11,1	0,0	100
25–29 år	9,0	70,1	0,0	16,6	4,3	100	5,9	58,6	0,0	29,3	6,3	100
30–44 år	11,4	58,4	4,2	18,0	8,0	100	5,7	39,2	6,4	28,8	20,0	100
45–59 år	21,2	45,1	14,9	7,0	11,9	100	10,5	39,1	26,8	7,8	15,8	100
60– år	47,9	26,5	12,8	7,7	5,1	100	49,8	27,3	13,7	6,4	2,8	100
Totalt	45,3	33,9	7,9	7,4	5,4	100	43,5	29,0	11,3	9,4	7,0	100
Åboland												
20–24 år	7,9	82,6	0,0	9,3	0,2	100	3,4	74,5	0,1	21,3	0,7	100
25–29 år	7,0	53,4	0,0	28,9	10,8	100	4,1	32,5	0,3	45,7	17,4	100
30–44 år	9,9	42,9	2,1	20,0	25,2	100	3,4	27,6	3,2	29,8	35,9	100
45–59 år	14,1	39,5	15,6	8,9	21,9	100	5,8	37,4	21,2	9,3	26,3	100
60– år	30,2	26,7	14,9	11,7	16,5	100	38,0	27,2	16,9	8,5	9,4	100
Totalt	33,7	34,2	7,3	11,3	13,5	100	34,1	29,1	9,5	13,6	13,7	100

	Män efter utbildningsnivå						Kvinnor efter utbildningsnivå					
	A	B	C	D	E	Totalt	A	B	C	D	E	Totalt
Södra Österbotten												
20–24 år	6,3	87,0	0,0	6,7	0,0	100	3,0	66,1	0,4	29,5	1,1	100
25–29 år	6,1	73,1	0,0	19,9	0,9	100	4,5	46,1	0,0	37,4	11,9	100
30–44 år	7,7	67,2	3,1	16,4	5,5	100	2,8	38,8	5,1	30,0	23,2	100
45–59 år	20,7	55,4	11,5	7,0	5,4	100	7,8	47,7	25,2	7,3	11,9	100
60– år	50,0	31,7	10,2	5,3	2,7	100	49,2	31,2	12,7	4,6	2,3	100
Totalt	42,2	41,1	6,7	7,0	2,9	100	40,6	32,3	10,9	9,6	6,5	100
Vasaregionen												
20–24 år	8,8	85,0	0,0	6,2	0,1	100	4,5	74,1	0,1	20,5	0,8	100
25–29 år	7,4	55,9	0,2	28,3	8,2	100	4,6	35,8	0,1	40,4	19,1	100
30–44 år	7,0	46,6	2,7	26,7	17,1	100	3,0	29,7	3,4	30,1	33,8	100
45–59 år	11,5	43,8	14,5	14,6	15,6	100	3,8	35,7	26,4	9,7	24,4	100
60– år	33,0	34,3	14,7	10,6	7,4	100	37,1	33,1	17,9	6,6	5,2	100
Totalt	35,5	36,2	7,2	12,6	8,4	100	35,4	28,9	10,9	12,3	12,5	100
Norra Österbotten												
20–24 år	9,5	85,9	0,0	4,4	0,2	100	7,9	75,7	0,0	15,7	0,7	100
25–29 år	10,1	70,2	0,1	16,3	3,3	100	5,0	51,7	0,5	32,6	10,2	100
30–44 år	7,7	61,3	3,5	18,4	9,1	100	4,3	39,1	5,3	29,9	21,4	100
45–59 år	17,1	53,3	12,6	7,9	9,1	100	6,1	41,3	27,8	10,4	14,5	100
60– år	46,5	30,1	11,4	7,1	4,9	100	44,4	32,8	14,4	5,5	3,0	100
Totalt	44,7	37,4	5,9	7,5	4,6	100	41,9	30,4	9,9	10,5	7,2	100
Åland												
20–24 år	17,1	79,3	0,6	2,9	0,0	100	19,7	73,4	0,4	6,3	0,2	100
25–29 år	16,1	62,6	1,8	16,0	3,5	100	14,9	48,6	3,1	26,1	7,3	100
30–44 år	17,4	51,1	4,1	17,6	9,7	100	9,4	42,7	5,6	26,6	15,7	100
45–59 år	23,5	42,3	14,8	10,6	8,8	100	10,7	46,6	21,5	9,9	11,3	100
60– år	37,1	32,4	14,4	9,7	6,4	100	42,5	35,7	11,9	6,2	3,7	100
Totalt	42,2	35,2	8,0	9,1	5,5	100	40,0	34,3	9,3	10,0	6,5	100

	Män efter utbildningsnivå						Kvinnor efter utbildningsnivå					
	A	B	C	D	E	Totalt	A	B	C	D	E	Totalt
Andra regioner												
20–24 år	16,4	78,4	0,1	5,1	0,0	100	13,5	73,9	0,1	11,9	0,4	100
25–29 år	13,2	61,5	0,0	19,2	6,1	100	9,1	48,4	0,1	30,9	11,5	100
30–44 år	11,1	51,4	2,7	18,4	16,5	100	6,1	33,9	5,1	29,9	25,1	100
45–59 år	18,3	42,1	15,4	8,8	15,4	100	10,0	37,5	25,6	9,4	17,5	100
60– år	37,1	24,6	15,3	11,0	12,0	100	40,6	28,6	17,0	8,1	5,6	100
Totalt	41,5	31,4	8,2	9,3	9,7	100	40,0	28,0	11,3	11,0	9,6	100

A: Grundnivå, B: Mellannivå, C: Lägsta på högre nivå, D: Lägre högskoleexamen, E: Högre högskoleexamen

Regionerna omfattar följande kommuner.

Huvudstadregionen: Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla.

Östra Nyland: Sibbo, Borgå, Lovisa, Mörskom, Lapträsk, Pyttis

Västra Nyland: Kyrklätt, Sjundeå, Ingå, Lojo, Raseborg, Hangö.

Åboland: Åbo, Pargas, Kimitoön.

Södra Österbotten: Korsnäs, Närpes, Kaskö, Kristinestad.

Vasaregionen: Vasa, Malax, Korsholm, Vörå.

Norra Österbotten: Nykarleby, Pedersöre, Jakobstad, Larsmo, Kronoby, Karleby.

Åland: alla åländska kommuner.

Andra regioner: alla kommuner utanför Svenskfinland.

